

УКРАЇНА

**У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ
ПРЕСИ**

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

С. В. Полтавець, в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С. М. Польовик, заввідділу організації та використання документального фонду
ФПУ, канд. наук. із соц. ком.

Реферативні та бібліографічні матеріали підготували

А. Г. Федорчук, А. В. Матвійчук, О. І. Макарова, С. М. Польовик, Т. І. Третяк,
Н. О. Моршна, Я. А. Дайнека, Т. А. Ставерська, Т. О. Петрова,
Д. В. Павленко, М. І. Хилько, Д. В. Бондаренко

Заснований у 2011 році
Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ
(інформаційно-бібліографічний бюлетень)

Випуск 11 (117)

(огляд матеріалів ЗМІ за 1 – 15 червня 2020 р.)

Київ 2020

ЗМІСТ

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ.....	4
ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ.....	8
КАБІНЕТ МІНІСТРІВ	9
АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ.....	10
УПРАВЛІННЯ ТА КАДРИ.....	11
ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА.....	11
АКЦІЇ ПРОТЕСТУ.....	12
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА	13
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА.....	15
УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ	16
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА	18
НАТО.....	27
ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА.....	27
ЕКОНОМІКА	31
РЕФОРМИ	32
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я.....	33
ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЇ	37
ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ	37
ВІЗОВИЙ РЕЖИМ.....	40
ТРУДОВА МІГРАЦІЯ.....	40
БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ	43
РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	46
ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	46
КУЛЬТУРА, ОСВІТА ТА НАУКА	46
ІСТОРІЯ.....	48
РЕЛІГІЯ.....	48
СУСПІЛЬСТВО.....	48
СПОРТ.....	49
ТУРИЗМ.....	50
КРИМ	51
ДОНБАС	53
ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ	53

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ

Президент України В. Зеленський хоче залучити 7 млрд дол. з-за кордону в найближчі 18 місяців, пропонуючи податкові пільги для тисячі нових робочих місць на заводах і логістичних центрах. Розробляється законодавство для створення групи з 15–20 керівників проєктів. Маючи розвинуте сільське господарство, металопереробну і машинобудівну сфери, Україна може стати місцем для транснаціональних компаній та розширювати потужності для переробки харчових продуктів та готової продукції

(Gomez, James. The Investment Nannies Who Want to Lure Foreign Cash to Ukraine = [Інвестиційні няні, які хочуть приманити іноземну готівку в Україну] / J. Gomez // Bloomberg. – New York, 2020. – 03.06. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-06-03/-nanny-corps-seeks-investment-edge-for-post-virus-ukraine>)).

Президент України В. Зеленський заперечив свою причетність до появи записів розмов між П. Порошенком та Д. Байденом і заявив, що Україна не хоче впливати на ситуацію в будь-якій іншій країні. «Навіщо треба знову втягувати в це Україну? Нині ми насолоджуємося двопартійною підтримкою у США, в конгресі і в сенаті. У нас є підтримка президента. Ці записи не є чимось пріоритетним», – сказав Президент. В. Зеленський зазначив, що не мав уявлення про ймовірну розмову між П. Порошенком і Д. Байденом. «Послухайте, я нічого не знаю про деталі цієї угоди. І чи було цієї угоди досягнуто або відкинуто, і чи існувала взагалі ця угода. Мене цікавить лише те, як можна було підслухати, записати на плівку розмову в Офісі Президента України», – сказав В. Зеленський

(Губар, Олена. Зеленський: У справі «плівок Деркача» мене цікавить, як можна було записати Президента / О. Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 01.06. (<https://p.dw.com/p/3d6kq>)).

Під час робочої поїздки до Хмельницького Президент України міг порушити карантинні обмеження, кажуть у МВС України. Якщо це доведуть, то на В. Зеленського чекає грошовий штраф. Про це повідомив заступник міністра внутрішніх справ А. Геращенко. За порушення карантинних обмежень Президенту загрожує штраф у розмірі 17 тис. грн, однак, за словами А. Геращенка, спочатку правоохоронці мають встановити, чи винен В. Зеленський у цьому інциденті. Під час поїздки до Хмельницького В. Зеленський із делегацією випив кави в місцевій кав'ярні. Відповідне фото оприлюднила пресслужба Президента. Утім, згідно з постановою Кабінету Міністрів України, заклад не має права приймати відвідувачів у приміщенні щонайменше до 5 червня. Сам В. Зеленський зазначив, що в разі доведення його винуватості готовий сплатити штраф. «Я готовий сплатити штраф, якщо я щось порушив», – сказав Президент України. Із зауваженнями журналістів, що ресторани повинні відкритися для прийому відвідувачів тільки 5 червня, В. Зеленський погодився. «Так-так, так і є. Мені сказали, запросили, я зайшов, усе там перевіряв», – сказав він. Згодом заступник міністра охорони здоров'я, головний державний санітарний лікар В. Ляшко заявив, що відвідування разом із Президентом

та ще кількома членами його команди кав'ярні 3 червня було не порушенням карантинних обмежень, а інспекцією готовності закладів харчування до послаблення цих обмежень

(Сааков, Валерій. Зеленського можуть оштрафувати за порушення карантинних обмежень / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 04.06. (<https://p.dw.com/p/3dF7u>)).

Президент України В. Зеленський зареєстрував у Верховній Раді законопроект про народовладдя через всеукраїнський референдум. Як повідомляється на сайті парламенту, зареєстровано відповідний законопроект № 3612. Документ є першим з анонсованих першим віце-спікером парламенту Р. Стефанчуком законопроектів із пакета ініціатив про народовладдя. В. Зеленський визначив документ як невідкладний. Законопроект передбачає всеукраїнський референдум з питань: затвердження закону про внесення змін до розділів I, III, XIII Конституції України, вирішення питання загальнодержавного значення, зміни території України, втрата чинності закону України або окремих його положень. Не можуть бути предметом всеукраїнського референдуму питання, що суперечать положенням Конституції, загально визнаним принципам і нормам міжнародного права; питання, спрямовані на ліквідацію незалежності України, порушення державного суверенітету та територіальної цілісності України, створення загрози національній безпеці України, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі. На всеукраїнський референдум, згідно з текстом документа, може виноситися одне питання. Ключовою новацією законопроекту є визначення можливості впровадження електронних процедур при організації та проведенні всеукраїнського референдуму, зокрема електронних голосувань

(Кондратенко, Микола. Зеленський вніс до Ради законопроект про референдум / М. Кондратенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 09.06. (<https://p.dw.com/p/3dVv0>)).

Українська поліція готується порушити адміністративну справу в суді через нібито порушення карантину через COVID-19 Президентом України В. Зеленським під час робочої поїздки, де він відвідав кафе у місті Хмельницький. «Після перевірки поліція підготувала адміністративний матеріал ... щодо власника кафе та відвідувачів, включаючи Президента України Володимира Зеленського», – повідомили в Національній поліції. Разом з главою держави підозрюють, що порушили правила кілька інших високопосадовців

(Ukrainos prezidentui V. Zelenskiui už karantino pažeidimą gresia bauda = [Президенту України В. Зеленському загрожує штраф за порушення карантину] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2020. – 10.06. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2020/06/10/news/ukrainos-prezidentui-v-zelenskiui-uz-karantino-pazeidima-gresia-bauda-15226551/>)).

Президент України В. Зеленський заявив, що серйозно думав про те, щоб навмисно заразитися коронавірусом, щоб показати людям, що «це не чума». «Я хотів пройти цей процес. Я хотів захворіти на коронавірус», – сказав В. Зеленський. «Чому? Щоб людям було легше», – сказав В. Зеленський. – Ми зібралися [з командою], і я запропонував: Давайте, я захворію, я негайно буду ізольований... відісплюся ... Щоб

люди зрозуміли, що це страшно, до певної міри можна захворіти, почувати себе погано, [але] я сам пройду це і покажу їм ... так щоб вони зрозуміли, що депресії немає, що це не чума. Тому що, ми зараз це вже забули, але на самому початку був дуже страшний момент, коли всі думали, що всі помремо...Єдине, що мене зупинило – це те, що хтось сказав, що люди можуть подумати, що це піар», – зазначив В. Зеленський. – Звичайно, моя родина не пробачила б мене. Вони б сказали, що я божевільний. І насправді вони мали б рацію»

(Sheftalovich, Zoya. Ukrainian president: 'I wanted to get coronavirus' = [Президент України: «Я хотів підхопити коронавірус»] / Z. Sheftalovich // POLITICO. – Brussels, 2020. – 10.06. (<https://www.politico.eu/article/ukrainian-president-i-wanted-to-get-coronavirus/>)).

Президент України В. Зеленський скасував зустрічі та візити віч-на-віч і обмежив свої контакти тісним колом після того, як його у його дружини підтвердили наявність коронавірусу, повідомляє прес-служба Президента

(Ukraine leader cancels meetings, trips after wife tests positive for coronavirus = [Лідер України скасував зустрічі, поїздки після того, як його дружина захворіла на коронавірус] // The Chronicle Herald. – Halifax, 2020. – 12.06. (<https://www.thechronicleherald.ca/news/world/ukraine-leader-cancels-meetings-trips-after-wife-tests-positive-for-coronavirus-461403/>)).

New York Times пише, що Президент України В. Зеленський здобув важливий вотум довіри, коли МВФ схвалив відкриття програми для його країни на багато мільярдів доларів. Гроші гостро потрібні Україні для підтримки економіки й покриття витрат на стримування пандемії коронавірусу. Це найбільша іноземна програма допомоги, яка з'явилася за час президентства В. Зеленського. «Переговори з МВФ стали випробуванням рішучості В. Зеленського у викоріненні урядової корупції, яка роками стримувала економічний розвиток України», – коментує New York Times, додаючи, що український уряд усунув важливі перешкоди

(Kramer, Andrew. I.M.F. Approves Critical Loan for Ukraine = [МВФ затвердив надання кредиту для України] / A. Kramer // The New York Times. – New York, 2020. – 10.06. (<https://www.nytimes.com/2020/06/10/world/europe/imf-ukraine-loan.html?searchResultPosition=9>)).

Перша леді України О. Зеленська заявила, що її тест на коронавірус позитивний. О. Зеленська додала, що її чоловіка, Президента В. Зеленського, та їхніх двох дітей перевірили на вірус, і він виявився негативним. Українська влада заявила, що спостерігається «тривожне» зростання кількості хворих на коронавірус, оскільки країна послаблює обмеження. Президент України закликав чиновників терміново встановити причину нових випадків захворювання. «Тільки дотримання заходів безпеки захистить нас від загрози захворіти і врятує нашу економіку від карантину», – сказав Президент

(Ukraine's first lady tests positive for coronavirus = [Перша леді України зробила тест на коронавірус] // The News. – Islamabad, 2020. – 13.06. (<https://www.thenews.com.pk/print/671719-ukraine-s-first-lady-tests-positive-for-coronavirus>)).

Президент України В. Зеленський не має наміру відправляти у відставку главу МВС А. Авакова, незважаючи на те що цього вимагають десятки депутатів Верховної Ради, у тому числі і депутати президентської фракції «Слуга народу». В. Зеленський вважає А. Авакова потужним міністром, відмовитися від якого він не готовий. Пристрасті, що тривають навколо глави МВС, Президент України спробував заспокоїти під час зустрічі з представниками ЗМІ, приуроченої до Дня журналіста України

(Шиманов, Матвей. Министр на все времена. Украина не может расстаться с Арсеном Аваковым = [Міністр на всі часи. Україна не може розлучитися з Арсеном Аваковим] / М. Шиманов // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 07.06. (<https://www.kommersant.ru/doc/4372682>)).

Президента України В. Зеленського не запросили на парад Перемоги в Москву. За словами пресекретаря президента Росії Д. Пескова, цього разу акцент робився на участі лідерів СНД, а Україна у Співдружність не входить. Політичний оглядач «Коммерсанту» Д. Дрізе вважає, що в Кремлі дають зрозуміти, що незадоволені позицією В. Зеленського

(Дрізе, Дмитрий. Владимиру Зеленскому нужен нестандартный ход = [Володимиру Зеленському потрібен нестандартний хід] / Д. Дрізе // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 10.06. (<https://www.kommersant.ru/doc/4377265>)).

Президент України В. Зеленський перейшов на особливий режим роботи після того, як коронавірус виявили у його дружини Олени. У Конституції України не передбачені ситуації самоізоляції та карантину. Тому ухвалили спеціальний протокол режиму роботи глави держави, який відповідає як нормам чинного законодавства, так і санітарно-епідеміологічним вимогам

(Зеленський перейшов на особливий режим роботи // Міст. – Торонто, 2020. – 14.06. (<http://meest-online.com/news/policy-news/zelenskyj-perejshov-na-osoblyvyj-rezhym-roboty/>)).

Президента України В. Зеленського не запросили на парад Перемоги в Москві у червні, оскільки Україна не є членом Співдружності Незалежних Держав, заявив пресекретар Кремля Д. Песков. «Наскільки мені відомо, запрошення Зеленському не надсилали», – сказав Д. Песков, відповідаючи на запитання, чи Москва надіслала офіційне запрошення Президенту України. Коментуючи це рішення, він підкреслив, що «пріоритетним є надсилання запрошень главам країн СНД». «Україна не є членом СНД, не проявляє зацікавленості до продовження діяльності в цій організації і не сигналізує про бажання поділитися радістю від святкування Дня Перемоги з нами», – сказав Д. Песков

(Зеленски није позван на Параду за Дан победе = [Зеленського не запросили на парад до Дня Перемоги] // Политика. – Berlgrad, 2020. – 10.06. (<http://www.politika.rs/scc/clanak/>)).

Президент України В. Зеленський заявив, що хоче заразитися коронавірусом, щоб показати людям свій приклад. «Я хотів пройти цей етап», – сказав Президент. «Оскільки для людей це було щось страшне, а для того, хто захворів, це означало щось дуже погане. І тому через себе я хотів показати їм, що це не чума. На початку був дуже жахливий момент, коли люди думали, що всі ми помремо ... Ми вирішили, що цього достатньо», – заявив В. Зеленський. Але Президент додав, що його родина не простить йому цей вчинок. «Вони б сказали, що я божевільний», – підкреслив В. Зеленський

(Джамбазов, Денис. Президент искал да се зарази с коронавируса = [Президент хотів захворіти на коронавірус] / Д. Джамбазов // Факти. – Sofia, 2020. – 09.06. (<https://fakti.bg/world/481763-prezident-iskal-da-se-zarazi-s-koronavirusa>)).

Дружина Президента України В. Зеленського Олена здала тест на коронавірус, він виявився позитивним. Тест глави держави показав негативний результат. «Несподівані новини. Особливо зважаючи на те, що ми з моєю сім'єю дотримуємось усіх правил – носимо маски, рукавички та маємо мінімум контактів», – написала О. Зеленська. Вона також уточнила, що почуває себе добре, що її не госпіталізували, але вона ізольована від чоловіка та дітей

(Стайков, Анатоли. Ковид-19 в президентството! Първата дама се е заразила с коронавирус = [Ковід-19 в Президента! Перша леді заразилася коронавірусом] / А. Стайков // Факти. – Sofia, 2020. – 12.06. (<https://fakti.bg/world/482896-kovid-19-v-prezidentstvoto-parvata-dama-se-e-zarazila-s-koronavirus>)).

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Легенда українського року В. Вакарчук подав у відставку менш ніж через рік після того, як уперше ввів свою реформаторську партію в парламент. Він, можливо, на думку автора, створив першу справжню політичну партію, засновану на ідеології, а не на особистості та без прямого фінансового відношення до українських олігархів

(Haring, Melinda. Mission accomplished? Vakarchuk quits but his political party lives on = [Місія виконана? Вакарчук іде, але його політична партія живе] / М. Haring // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 12.06. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/mission-accomplished-vakarchuk-quits-but-his-political-party-lives-on/>)).

Стаття присвячена К. Рудик – суперзірці української ІТ-індустрії, яка обрана до парламенту минулого літа і тепер очолює реформаторську партію «Голос»

(Francis, Diane. Bringing startup culture to the Ukrainian parliament = [Внесення стартапної культури в український парламент] / D. Francis // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 03.06. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/bringing-startup-culture-to-the-ukrainian-parliament/>)).

Українська опозиція вимагає відставки міністра внутрішніх справ А. Авакова, вважаючи його винним у провалі реформи правоохоронних органів. Міністра звинувачують як у відсутності прогресу в розслідуванні резонансних справ, так і у цілому ряді злочинів, скоєних його підлеглими. Члени партії «Голос», які домагаються відставки міністра, закликають до цього колег. Однак, на думку автора, контролює Раду пропрезидентська партія «Слуга народу», яка відставку А. Авакова, схоже, поки не підтримує

(Шиманов, Матвей. Над главою МВД Украины сгущается оппозиция = [Над главою МВС України згущується опозиція] / М. Шиманов // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 01.06. (<https://www.kommersant.ru/doc/4364604>)).

Скасування депутатської недоторканності – історична подія, на яку чекало людство. У Конституції України від 1 січня 2020 р. вже немає 3-го абзацу ст. 80 Конституції про обов'язковість згоди Верховної Ради на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання чи арешт депутатів

(Томенко, Микола. Як вони разом парламентську перемогу зробили прокурорською/президентською зрадою / М. Томенко // Українське Слово. – Чикаго, 2020. – 04.06. (<https://ukrslovo.net/doli-ludski/tochkazoru/99897.html>)).

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ

Президент України В. Зеленський раніше виступав за зменшення кількості міністерств, але тепер їхня кількість може стати більшою, ніж у Кабміні В. Гройсмана. Після перемоги на парламентських виборах ледь не першим рішенням нової більшості разом із призначенням уряду О. Гончарука стала урядова реформа, під час якої дев'ять міністерств «стиснули» до чотирьох відомств, подекуди із відверто суперечливими повноваженнями. Замість 19-ти відомств, що діяли в часи Прем'єр-міністра В. Гройсмана, за урядування О. Гончарука почали функціонувати 15 міністерств, серед яких – абсолютно нове Міністерство цифрової трансформації. Опозиція та колишні урядовці критикували такі кроки і попереджали, що без виділених на нові відомства грошей у бюджеті та без належної бюрократичної підготовки вони призведуть до управлінського хаосу – міністри нових «гібридних» міністерств просто не зможуть керувати своїми відомствами. Уже за декілька місяців В. Зеленський вирішив, що варто таки повернутися до старої моделі. Він заявив, що час ніби засвідчив необхідність розділення деяких відомств. Доручення В. Зеленського знову розділити міністерства у підсумку виконував Д. Шмигаль, а не О. Гончарук. 25 травня Д. Шмигаль заявив про план створити в уряді ще три міністерства. Також знову розділити мають намір і Міністерство енергетики та екології, бо об'єднання не дало того ефекту, якого очікували в уряді. Якщо цей намір буде втілено в життя, то кількість міністерств в уряді Д. Шмигалья буде навіть більшою, ніж в уряді В. Гройсмана – 20 замість 19

(Голубов, Олександр. Урядова чехарда. Як Зеленський створює більше міністерств, ніж ліквідував / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 02.06. (<https://p.dw.com/p/3d79K>)).

Уряд України замислився на «економічним відновленням» в умовах епідемії та затвердив програму стимулювання економіки для подолання наслідків COVID-19. Експерти вважають низку її положень відірваними від життя. В українському уряді очікують, що життя в умовах епідемії триватиме понад рік. З огляду на це Кабмін вирішив зробити ставку на так званий «адаптивний карантин». Це означає, що в разі спалаху інфекцій в окремих регіонах карантинні обмеження будуть посилюватися саме там, а не по всій країні. Таким чином, уряд сподівається встановити жорсткий контроль над COVID-19 та одночасно працювати над відновленням економіки. Для підтримки економіки програма передбачає заходи для шести секторів, які, за оцінками уряду, найбільше постраждають від COVID-19. Раніше міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства І. Петрашко повідомляв, що програма стимулювання економіки містить понад 230 конкретних заходів. Особливу увагу звертають на себе наміри запровадити низку бар'єрів для захисту національного виробництва від конкуренції з боку імпортованих товарів, а також його субсидування для збільшення експорту. Попри те, що над документом допомагали працювати аналітичні центри, які спеціалізуються на економіці, він вийшов «сирим» і потребує конкретизації, кажуть опитані DW експерти, адже кожен аналітичний центр опрацював свою частину рекомендацій, які потім автоматично «зшили» в програму

(Ржеутська, Лілія. Як український уряд хоче відновлювати економіку після COVID-19? / Л. Ржеутська // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 02.06. (<https://p.dw.com/p/3d8de>)).

АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ

Відновлення України після спаду коронавірусу може зайняти чотири роки, попередив Міжнародний валютний фонд після схвалення допомоги в 5 млрд дол. Відповідно до базової лінії, прогнозується, що темпи економічного зростання на наступні роки будуть поступово досягати приблизно 4 %, оскільки буде досягнуто певного прогресу у впровадженні структурних реформ, заявив МВФ. Очікується, що обсяги виробництва досягнуть докризового рівня у 2023–2024 рр.

(Krasnolutska, Daryna. IMF Warns Ukraine May Not Recover From Virus Slump Until 2024 = [МВФ попереджає, що Україна може не відновитися після коронавірусу до 2024 року] / D. Krasnolutska // Bloomberg. – New York, 2020. – 11.06. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-06-11/imf-warns-ukraine-may-not-recover-from-virus-slump-until-2024>)).

Українські політики, використовуючи святковий привід – день Києва, в онлайн-форматі нагадали про себе виборцям. Мер Києва В. Кличко взяв участь у реальному «Забігу під каштанами» на 5 км. Згідно з даними дослідження центру «Соціальний моніторинг», 42,5 % киян серед тих, хто вже визначився з вибором, підтримають під час голосування чинного мера В. Кличка. П'ятеро ймовірних кандидатів від «Слуги народу» сукупно набрали 26,5 % підтримки

(Шиманов, Матвей. Перед битвою за Киев = [Перед битвою за Київ] / М. Шиманов // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 1.06. (<https://www.kommersant.ru/doc/4364096>)).

Коли С. Вакарчуку закидали, що вже раз пробував себе в політиці, і ця спроба закінчилась втечею з поля бою, він виправдовувався, мовляв, тоді був рядовим депутатом, а коли ти сам на полі бою – ти не воїн. Тепер, мовляв, він іде у бій із потужною командою, і це зовсім інша історія. Як бачимо, історія та сама. Політика, як би пафосно це не звучало, є місією. І місія ця явно не його

(Балюк, Наталія. Знову здався без бою / Н. Балюк // Українське Слово. – Чикаго, 2020. – 11.06. (<https://ukrslovo.net/doli-ludski/tochkazoru/100013.html>)).

УПРАВЛІННЯ ТА КАДРИ

Відсутність зрозумілої кадрової політики перетворює нинішню команду В. Зеленського в закрите акціонерне товариство, вважає український журналіст і політичний оглядач С. Руденко. Верховна Рада призначила новим міністром культури та інформаційної політики экс-керівника телеканалу «1+1» О. Ткаченка, а віце-прем'єром з питань європейської інтеграції – О. Стефанишину. Таким чином, кадровий голод, на який два тижні тому публічно скаржився В. Зеленський, тимчасово було вгамовано. Але ці призначення нічого кардинально не змінюють у кадровій політиці держави. «Спроби Президента оточити себе відданими й зручними людьми вже дали негативні результати для країни», – пише С. Руденко

(Руденко, Сергій. Коментар: Хто втамує кадровий голод Президента Зеленського? / С. Руденко // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 05.06. (<https://p.dw.com/p/3dIPO>)).

Верховна Рада призначила новим віце-прем'єром України з питань європейської і євроатлантичної інтеграції О. Стефанишину. Вона стала третьою людиною на цій посаді за останні дев'ять місяців. Керівник Програми європейських, регіональних і російських досліджень Українського інституту майбутнього П. Клімкін вважає, що ротация кадрів не впливає на перспективи європейської і євроатлантичної інтеграції країни. «Зараз весь Кабінет Міністрів, у тому числі посада віце-прем'єра з питань європейської і євроатлантичної інтеграції, – це фактично не політичні, а менеджерські посади, тому що політичні рішення приймаються Президентом В. Зеленським і формуються в Офісі Президента», – заявив П. Клімкін в ексклюзивному інтерв'ю Сінхуа

(Кадровые перестановки не влияют на перспективы европейской и евроатлантической интеграции Украины = [Кадрові перестановки не впливають на перспективи європейської і євроатлантичної інтеграції України] // Жэньминь жибао . – Пекін, 2020. – 09.06. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/0609/c31519-9698658.html>)).

ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА

Колишнього Президента України П. Порошенка підозрюють у тому, що він у 2018 р. зловживав владою, щоб поставити одного зі своїх родичів С. Семочка заступником керівника Служби зовнішньої розвідки. Це ще одне кримінальне переслідування серед понад 15-ти інших, у яких колишнього главу держави підозрюють в ухиленні від сплати податків, зловживанні владою або навіть у державній зраді

(Gatinois, Claire. L'ex-président ukrainien Petro Porochenko accusé d'abus de pouvoir = [Колишнього Президента України Петра Порошенка звинувачують у зловживанні владою] / С. Gatinois // Le Monde. – Paris, 2020. – 12.06. (https://www.lemonde.fr/international/article/2020/06/12/l-ex-president-ukrainien-petro-porochenko-accuse-d-abus-de-pouvoir_6042609_3210.html)).

Колишнього Президента України П. Порошенка звинувачують у «перевищенні повноважень». Суд повинен прийняти рішення про запобіжний захід. Коли Президент України П. Порошенко з'явився в офісі Державного бюро розслідувань України (ДБР) на допит, йому висунули підозру в тому, що він спонукав тодішнього главу Служби зовнішньої розвідки (СЗР) Є. Божка (нині заступника міністра закордонних справ) призначити заступником глави СЗР С. Семочка, який зараз причетний до кількох кримінальних справ. Ідеться про його багатомільйонні активи, виявлені українськими журналістами, і про те, що члени його сім'ї мали російське громадянство. Генеральна Прокуратура України оголосила, що незабаром суд прийме рішення про застосування запобіжного заходу проти колишнього Президента. «Прокуратура подасть заяву про тримання під вартою», – заявила Генеральний прокурор України І. Венедикова. П. Порошенко заперечує всі звинувачення і звинувачує владу в політичному переслідуванні. «Не повертайте Україну до часів Януковича», – сказав він нещодавно

(Szozzyn, Ruslan. Ukraina: były prezydent trafi do aresztu? = [Україна: колишній Президент буде арештований?] / R. Szozzyn // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 11.06. (<https://www.rp.pl/Polityka/306119985-Ukraina-byly-prezydent-trafi-do-aresztu.html>)).

Державне бюро розслідувань України заявило, що підозрює экс-Президента України П. Порошенка у видачі незаконного указу у 2018 р., пов'язаного з його угодами з іноземною розвідкою. П. Порошенко заявив, що справа стосується призначення заступника глави зовнішньої розвідувальної служби та назвав звинувачення політично вмотивованим. «Наразі вирішується питання про визначення досудового тримання під вартою підозрюваному», – ідеться в повідомленні бюро. Українські правоохоронні органи розслідують понад 10 різних справ, у яких підозрюють П. Порошенка

(Ukraine investigators probe former president in intelligence case = [Українські слідчі перевіряють роль экс-Президента у справі щодо призначення заступника розвідувальної служби] // The Chronicle Herald. – Halifax, 2020. – 10.06. (<https://www.thechronicleherald.ca/news/world/ukraine-investigators-probe-former-president-in-intelligence-case-460386/>)).

АКЦІЇ ПРОТЕСТУ

Тисяча українців узяли участь в акції перед парламентом, вимагаючи звільнення міністра внутрішніх справ А. Авакова після кількох скандалів за участю поліції. Протестувальники, в основному молоді люди та в основному в масках, щоб захистити себе від коронавірусу, запалювали димові бомби та розгромили стару поліцейську машину, яку вони привезли для цього. «Хто захистить мене?», «0 % упевненості. Аваков, іди!», «Не будьте співучасником у згвалтуваннях, убивствах,

насильстві та жорстокому поводженні, голосуйте за усунення Авакова!» – проголошували плакати. Українську поліцію регулярно звинувачують у зловживаннях. Нещодавній випадок особливо шокував країну, щодо звалтування та катування молоді жінки в поліцейському відділенні в центрі країни. Викликаний до парламенту міністр внутрішніх справ заперечував «нападки» своїх опонентів, закликаючи «не звинувачувати весь колектив поліції через якісь хуліганства»

(Ukraine: 1000 manifestants réclament le départ du ministre de l'Intérieur = [Україна: 1000 протестувальників вимагають звільнення міністра внутрішніх справ] // Le Figaro. – Paris, 2020. – 05.06. (<https://www.lefigaro.fr/flash-actu/ukraine-1000-manifestants-reclament-le-depart-du-ministre-de-l-interieur-20200605>)).

Сотні українців влаштували протест перед парламентом у Києві, вимагаючи звільнення міністра внутрішніх справ А. Авакова через низку скандалів у поліції. Багато українців засмучені невдалими реформами, започаткованими зусиллями у 2015 р. з реформування сумнозвісної та часто неефективної поліції. Б. Малишев, аналітик київського Центру політико-правових реформ, написав у Facebook, що насильство над людьми, які утримуються в поліцейських дільницях, є «глибокою та системною проблемою». «Звільнення Авакова недостатньо для того, щоб відбулася реформа, але це необхідна умова для її початку», – заявив антикорупційний активіст В. Шабунін

(Ukrainos sostinėje protestuotojai reikalavo atleisti vidaus reikalų ministrą = [В українській столиці протестуючі вимагають звільнення міністра внутрішніх справ] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2020. – 05.06. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2020/06/05/news/ukrainos-sostineje-protestuotojai-reikalavo-atleisti-vidaus-reikalu-ministra-15172355/>)).

Сотні українців у Києві, Львові та Харкові вимагали відставки А. Авакова, міністра внутрішніх справ України. За словами мітингарів, їхнє терпіння вичерпала заява жінки з Кагарлика на Київщині, що її у відділку поліції змушували зізнатися в крадіжці катуваннями. Слідчі ДБР затримали в Павлограді Дніпропетровської обл. начальника місцевого відділу поліції, його заступника, керівника одного із секторів і чотирьох оперативників, котрі катуваннями змушували людей красти, торгувати зброєю та наркотиками, які їм давали

(Голод, Ігор. Міністр внутрішніх справ Арсен Аваков «не тоне» / І. Голод // Міст. – Торонто, 2020. – 11.06. (<http://meest-online.com/ukraine/policy/ministr-vnutrishnih-sprav-arsen-avakov-ne-tone/>)).

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

Пропозиція уряду України створити на Закарпатті новий адміністративний район із центром у Береговому призвела до звинувачень у підігруванні угорському сепаратизму. Проект постанови Кабінету Міністрів України, яким планувалося по-новому перекроїти райони українських областей, було оприлюднено Міністерством розвитку громад та територій ще 1 червня. Однак увагу на нього звернули дещо пізніше, і причиною цієї уваги став лише один із запропонованих районів

Закарпатської області, який запланували створити з центром у Береговому. У відповідь на це з 5 червня на Закарпатті почали збирати підписи проти цієї пропозиції. Автори ініціативи, які представляють низку місцевих громадських організацій, зазначають, що згадана в проєкті постанови територія збігається з межами компактного проживання етнічних угорців. Тому, в разі втілення в життя, цей район стане етнічно угорським, що відповідатиме політичним прагненням угорців Закарпаття та офіційного Будапешта, який, на думку цих громадських діячів, систематично втручається у внутрішні справи України. Також автори звернення зазначили, що попередньо на території Закарпатської області планувалося створити чотири, а не п'ять районів, що вони вважають компромісним та історично вмотивованим рішенням. А ідею створити ще одну адміністративну одиницю із центром у Береговому ініціатори звернення називають «загрозою територіальній цілісності України» та «міжнаціональною провокацією»

(Голубов, Олександр. «Угорський» район. Чи може Берегове стати центром сепаратизму / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 11.06. (<https://p.dw.com/p/3dbUh>)).

Україна, сповнена єврейських пам'яток, раніше мала антисемітичні прояви, однак під тиском російської агресії знайшла нову, багаторелігійну та надетнічну ідентичність. Одним із виразів цього стала перемога на виборах Президента В. Зеленського. «Дивовижним було те, що походження В. Зеленського взагалі не було згадане у виборчій кампанії», – заявив на Єврейському форумі в Києві Е. С. Карр, представник Вашингтона у боротьбі з антисемітизмом. Е. С. Карр говорив про «диво, якого не можна очікувати навіть у передвиборній кампанії в Америці»

(Gedenken als Selbsterkundung? = [Пам'ять як самодослідження?] // Frankfurter allgemeine. – Frankfurt am Main, 2020. – 05.06. (<https://www.faz.net/aktuell/feuilleton/museum-fuer-das-massaker-von-babyn-jar-16800516.html>)).

З часу прийняття закону про освіту Будапешт намагається чинити тиск на Україну, блокуючи обговорення на вищому рівні Комісії Україна – НАТО. За словами державного секретаря з питань національної політики кабінету прем'єр-міністра Я. А. Потапі, неприпустимо позбавлення національної меншини права на освіту рідною мовою. «Ми будемо продовжувати вето на міністерських зустрічах Україна – НАТО, поки закарпатські угорці не повернуть свої раніше прийняті права», – сказав Я. А. Потапі

(Réka, Molnár. Tovább blokkolja Kijev NATO-tagságát a kormány az oktatási törvény miatt = [Членство Києва в НАТО продовжує блокуватися урядом через закон про освіту] / M. Réka // Index.hu. – Budapest, 2020. – 13.06. (https://index.hu/kulfold/2020/06/13/oktatasi_torveny_ukrajna_nato_kijev_magyarorszag/)).

Окружний адміністративний суд Києва визнав протиправними дії Українського інституту національної пам'яті і його колишнього голови В. В'ятровича щодо надання висновку про те, що символіка дивізії «Галичина» не є символікою націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарного режиму. Д. Разумков в інтерв'ю

виданню «Главком» заявив, що Закон «Про забезпечення функціонування української мови як державної» вимагає змін. Тим часом О. Герасим'юк, голова Національної ради з питань телебачення та радіомовлення, заявила, що дані останнього моніторингу засвідчили виконання телерадіоорганізаціями мовних квот за мінімальними показниками

(Берчак, Ігор. В Україні все виразніших обрисів набуває проросійський реванш / І. Берчак // Міст. – Торонто, 2020. – 03.06. (<http://meest-online.com/ukraine/policy/v-ukrajini-vse-vyraznishyh-obrysyv-nabuvaje-prorosijskij-revansh/>)).

Голова МЗС України Д. Кулеба запевнив, що Закон «Про освіту» не змінюватимуть на вимогу угорських партнерів. Він нагадав, що уряд уже виконав усі рекомендації, зроблені Венеціанською комісією Ради Європи, і продовжив перехідний період для запровадження нової системи згідно із законодавством до 2023 р. Д. Кулеба звернув увагу на те, що Угорщина ніколи, ні формально, ні в неофіційних переговорах, ні в заявах не заперечувала проти того, щоб громадяни Угорщини з угорською національністю повинні говорити державною мовою, тобто українською

(Ukrajna Magyarországnak kedvéért nem fogja tovább módosítani a nyelvtörvényt = [Україна не буде більше вносити зміни до закону про мову заради Угорщини] // Index.hu. – Budapest, 2020. – 12.06. (<https://index.hu/kulfold/2020/06/12/ukrajna-nyelvtorveny-magyarorszag-karpatalja-dmitro-ku-leba/>)).

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

За дев'ять років до того, як Росія почала свою окупацію та війну в Україні, у 2005 р. за приватною ініціативою української компанії було створено гусеничну бойову машину піхоти БМПВ-64, розповідає Д. Антанаїтис, майор запасу Збройних сил Литви та ентузіаст озброєння. «В Україні залишилася величезна кількість різноманітної радянської бойової техніки. У тому числі танки Т-64. Саме за допомогою платформи цих танків була сконструйована нова бойова машина», – каже офіцер. За його словами, це ще раз довело, що адаптувати старі радянські та російські методики до викликів сьогодення та майбутнього практично неможливо

(Ukrainiečių šarvuotis, kuris įrodė, jog sovietinė technika šiais laikais yra beviltiška = [Українська броня, яка довела, що радянська технологія сьогодні безперспективна] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2020. – 01.06. (<https://www.lrytas.lt/it/ismanyk/2020/06/01/news/ukrainieciu-sarvuotis-kuris-irode-jog-sovietine-technika-siais-laikais-yra-beviltiska-15112715/>)).

Ю. Бутусов, відомий український журналіст, вважає, що в Укроборонпромі працював зрадник із доступом до державної таємниці. Два місяці тому начальником служби безпеки Харківського танкового заводу ім. Малишева призначили В. Поляха, котрий раніше виїхав до РФ і співпрацював там із поліцією

(Левицька, Ірина. За безпеку на танковому заводі відповідав зрадник / І. Левицька // Міст. – Торонто, 2020. – 11.06. (<http://meest-online.com/ukraine/crime/za-bezpeku-na-tankovomu-zavodi-vidpovidav-zradnyk/>)).

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

Фарсовий референдум В. Путіна в Росії багато в чому підтверджує геополітичне відділення країни від демократичної України і підкреслює зростаючу дистанцію між двома країнами, які колись вважалися практично неподільними. Прийняття Україною демократії та відступ Росії в авторитаризм означають, що обидві країни йдуть у протилежних напрямках із дуже малою перспективою можливої подальшої реінтеграції. Це означає, на думку автора, що війна Росії в Україні є не лише злочинною, але й марною

(Tregubov, Victor. Farcical Putin referendum confirms Russia-Ukraine geopolitical divorce = [Фарсовий путінський референдум підтверджує геополітичне розлучення Росії та України] / V. Tregubov // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 08.06. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/farcical-putin-referendum-confirms-russia-ukraine-geopolitical-divorce/>)).

Прессекретар російського президента Д. Песков заявив, що позитивної динаміки в розвитку діалогу Росії з Україною і Грузією немає. Центр політичної кон'юнктури опублікував доповідь, що містить прогноз про подальший розвиток відносин Росії і України. На думку авторів доповіді, одним із факторів, що впливає на відносини Росії і України, є широкий антиросійський консенсус серед української еліти. Також негативно впливає на двосторонні відносини те, що Росія вибрала позицію «захисту спільної радянської спадщини і підтримки політичних сил, які виступають за консервацію України в пострадянському стані»

(Песков указал на отсутствие развития диалога РФ с Украиной и Грузией = [Песков указав на відсутність розвитку діалогу РФ з Україною і Грузією] // Известия. – Москва, 2020. – 01.06. (https://iz.ru/1018233/2020-06-01/peskov-ukazal-na-otsutstvie-razvitiia-dialoga-rf-s-ukrainoi-i-gruziei)).

З 2014 р. експортні поставки України в Росію зменшилися майже у п'ять разів. Такі дані містяться в доповіді про потенціал відновлення товарообігу між державами, який підготували спеціально для «Известий» аналітики Чорноморського банку торгівлі та розвитку. Нещодавно у Верховній Раді України закликали відновити експорт до Росії. На думку експертів, гіпотетично протягом п'яти років Київ міг би збільшити його в декілька разів. Однак є галузі, наприклад, виробництво продуктів харчування, високотехнологічних товарів, у яких Україна вже не зможе відновити свої позиції в Росії

(Каледина, Анна. Салозамещение: Киев за год потерял \$ 13 млрд из-за падения экспорта в РФ = [Салозаміщення: Київ за рік втратив 13 млрд дол. через падіння експорту в РФ] / А. Каледина // Известия. – Москва, 2020. – 11.06. (https://iz.ru/1022221/anna-kaledina-elmar-bainazarov/salozameshchenie-kiev-za-god-poterial-13-mlrd-iz-za-padeniia-eksporta-v-rf)).

Урегулювання конфлікту на Донбасі зайшло в глухий кут. Цього року сторони ні на крок не просунулися ні в політичних питаннях на кшталт особливого статусу для окремих районів Донецької та Луганської областей, ні у вирішенні питань безпеки, таких, як розведення сил конфліктуючих сторін. Україна заявляє, що вести переговори про мир має намір тільки з Росією, яка вважає себе посередником на переговорах, а не стороною конфлікту, і попереджає: якщо українська сторона буде наполягати, російські переговорники перейдуть до мовчазного спостереження за процесом у Тристоронній контактній групі

(Шиманов, Матвей. Киев вызывает Москву на себя = [Київ викликає Москву на себе] / М. Шиманов // Коммерсантъ. – Москва, 2020. – 05.06. (<https://www.kommersant.ru/doc/4366959>)).

У роботі Тристоронньої контактної групи з урегулювання ситуації на Сході України вперше взяли участь переселенці з Донецька і Луганська. Україна ввела їх як альтернативу представникам невизнаних ДНР і ЛНР. У Москві заявляють: ситуація може дійти до абсурду. Нинішні переговори в новому складі знову закінчилися нічим, як і попередні засідання

(Шиманов, Матвей. Донбасс для своїх = [Донбас для своїх] / М. Шиманов // Коммерсантъ. – Москва, 2020. – 11.06. (<https://www.kommersant.ru/doc/4377343>)).

Під час останнього засідання Постійної ради ОБСЄ українська делегація продемонструвала копії російських паспортів Д. Пушиліна, ватажка терористичної організації самопроголошеної ДНР і представників окремих районів Донецької та Луганської областей, яких РФ запросила до участі у Тристоронній контактній групі

(Пуріг, Володимир. Представники ДНР і ЛНР на перемовинах у Мінську виявилися росіянами / В. Пуріг // Міст. – Торонто, 2020. – 04.06. (<http://meest-online.com/ukraine/events/predstavnyky-dnr-i-lnr-na-peremovynah-u-minsku-vyyavlylysiya-rosiyany/>)).

Громадська організація StateWatch із посиланням на дані Державної прикордонної служби України повідомила про те, що завершення будівництва загороджувальних укріплень на кордоні України з РФ перенесли на 2025 р., а вартість проекту має становити 4,1 млрд грн. Відповідний проект надіслали до Кабінету Міністрів України

(Будівництво «Стіни» на кордоні з РФ триватиме ще п'ять років // Міст. – Торонто, 2020. – 09.06. (<http://meest-online.com/ukraine/vijsko/budivnytstvo-stiny-na-kordoni-z-rf-tryvatyme-sche-pyat-rokiv/>)).

Влада Росії оголосила, що війна на Донбасі – це внутрішній конфлікт в Україні. Водночас, вступаючи в суперечність із собою, вони зазначили, що не бачать нічого поганого в особах з російськими паспортами. Д. Песков заявив, що Донецька Народна

Республіка та Луганська Народна Республіка – самопроголошені республіки. Однак Москва працює над тим, щоб гарантувати, що Україна залишиться країною, в якій закінчиться внутрішній конфлікт. Однак Д. Песков не бачить суперечності в тому, що громадяни Росії представляють інтереси України

(Джамбазов, Денис. Кремль си противоречи: Войната в Донбас е вътрешен конфликт, но на преговорите може да има руски граждани = [Кремль суперечить собі: война на Донбасі – це внутрішній конфлікт, але на переговорах можуть бути російські громадяни] / Д. Джамбазов // Факти. – Sofia, 2020. – 11.06. (<https://fakti.bg/world/482523-kremal-si-protivorechi-voinata-v-donbas-e-vatreshen-konflikt-no-na-pregovorite-moje-da-ima-ruski-grajdani>)).

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА

Заступник Прем'єр-міністра України з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій О. Резніков вважає, що Україна повинна шукати додаткові шляхи для відновлення довіри та зміцнення міжнародної безпеки. Повернення до рамок Будапештського меморандуму було б кроком у правильному напрямі, стверджує він. Є щонайменше два напрями, які обіцяють значний прогрес у рамках Будапешта. До них належить, на думку автора, якісно новий рівень військово-технічної підтримки України, а також допомога у притягненні держави-агресора до відповідальності

(Reznikov, Oleksii. To stop Putin, the Western world must revisit the 1994 Budapest Memorandum = [Щоб зупинити Путіна, західний світ повинен переглянути Будапештський меморандум 1994 року] / О. Reznikov // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 01.06. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/to-stop-putin-the-western-world-must-revisit-the-1994-budapest-memorandum/>)).

Президент США Д. Трамп хоче запросити В. Путіна на наступний саміт G7, незважаючи на відмову російського лідера припинити агресію проти України, яка привела до відсторонення її від G8 у 2014 р. На думку автора, запрошення В. Путіна на наступний саміт G7 узаконить російську імперську агресію проти України, нормалізує кремлівську гібридну війну в усьому західному світі та заохотить інші авторитарні режими кинути виклик принципам, що лежать в основі міжнародної архітектури безпеки

(Poryk, Yuliia. Trump's G7 invite for Putin will encourage more war = [Запрошення Трампа в G7 для Путіна сприятиме новій війні] / Y. Poryk // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 02.06. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/trumps-g7-invite-for-putin-will-encourage-more-war/>)).

Мінські угоди залишаються єдиною існуючою основою для припинення війни на Сході України, але вони спираються на два непримиренних тлумачення: чи суверенна Україна, як наполягають українці, або її суверенітет повинен бути обмежений, як того вимагає Росія? Західним політичним діячам, на думку автора, зараз слід визнати суворість мінських угод: або Україна суверенна, або ні. Альтернативним способом підходу до виконання мінських домовленостей було б

зробити захист суверенітету України однозначною передумовою західної політики, вважає автор

(Allan, Duncan. Minsk deadlock: West must reject Russian bid to limit Ukrainian sovereignty = [Мінський тупик: Захід повинен відхилити заявку Росії на обмеження суверенітету України] / D. Allan // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 09.06. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/minsk-deadlock-west-must-reject-russian-bid-to-limit-ukrainian-sovereignty/>)).

Гонконг повторює долю Криму. Паралелі між російською агресією в Україні й наступом Пекіна на автономію можуть означати, що Китай стане ще більш агресивним на міжнародній арені. Про це пише Bloomberg. Як і у випадку демаршу В. Путіна, який він влаштував у часи політичної турбулентності в Києві й після Зимової Олімпіади в Сочі у 2014 р., лідер Китаю С. Цзиньпін теж учинив опортуністично з точки зору обраного ним часу і стратегії

(Champion, Marc. In Hong Kong, Xi Jinping Takes a Page From Vladimir Putin's Playbook = [У Гонконзі Сі Цзиньпін копіює з н'єсу Володимира Путіна] / M. Champion // Bloomberg. – New York, 2020. – 02.06. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-06-02/china-s-hong-kong-playbook-looks-like-putin-s-crimea-annexation>)).

Іран завершив розгляд справи про збиття українського пасажирського літака. Заступник міністра закордонних справ М. Бахарванд заявив, що Іран готовий передати «чорну скриньку» для читання третій країні чи компанії, хоча це «може не суттєво допомогти в процесі розслідування»

(Shahla, Arsalan. Iran Ready for Compensation Talks on Ukraine Jet Incident = [Іран готовий до компенсаційних переговорів щодо інциденту з Україною] / A. Shahla // Bloomberg. – New York, 2020. – 06.06. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-06-06/iran-ready-for-compensation-talks-on-ukraine-jet-incident-irna>)).

А. Меркель перебуває під тиском через нові викриття про кібератаку ГРУ проти Бундестагу у 2015 р. і жорстоку розправу в центрі Берліна, а також через нову напругу в переговорному процесі щодо війни в Україні. Про це Bloomberg розповіли німецькі чиновники. А. Меркель у промові про зовнішню політику минулого місяця підкреслила, що Росія «підтримує маріонеток у Східній Україні й атакує західні демократії включно з Німеччиною за допомогою гібридних ресурсів»

(Donahue, Patrick. Trump Undermines Merkel as She Tries to Stand Up to Putin = [Трамн підриває позиції Меркель якраз тоді, коли вона намагається боротися з Путіним] / P. Donahue // Bloomberg. – New York, 2020. – 10.06. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-06-10/trump-is-undermining-merkel-as-she-tries-to-stand-up-to-putin>)).

Президент США висловив намір відкласти щорічний саміт G7 до вересня, запропонувавши розширити групу, включивши до неї Росію. Пропозиція американського лідера викликала негайний відгук з боку Європейського Союзу, який

давно відкинув ідею про запрошення Росії назад у трансатлантичний простір через українське питання. Глава зовнішньополітичного відомства ЄС Д. Боррелл заявив, що США не мають права змінювати членство або формат G7 на постійній основі

(Changed global political landscape has left G7 outdated and divided = [Змінений глобальний політичний ландшафт залишив G7 застарілим і розділеним] // China Daily. – Beijing, 2020. – 03.06. (<https://www.chinadaily.com.cn/a/202006/03/WS5ed7ae36a310a8b24115ab01.html>)).

Росія була виключена з «Великої вісімки» через анексію Кримського півострова, і підстава для цього рішення все ще є нагальною, заявив представник уряду Німеччини С. Сейберт на прес-конференції в Берліні після того, як президент США Д. Трамп заявив, що хоче запросити до G7 ще кілька країн, включаючи Росію. Уряди країн G7 відмовилися від попередніх закликів Д. Трампа про реадмісію Росії

(Basis for Russia's G-8 expulsion still exists, Germany says = [Німеччина заявила, що підстава для відсторонення Росії від G-8 все ще існує] // Daily Sabah. – Istanbul, 2020. – 03.06. (<https://www.dailysabah.com/world/basis-for-russias-g-8-expulsion-still-exists-germany-says/news>)).

Адвокат підозрюваного у збитті рейсу МН17 авіакомпанії Malaysia Airlines над Східною Україною майже шість років тому заявила, що обмеження через коронавірус серйозно гальмували зусилля для слідства. Росіянин О. Пулатов – єдиний підсудний, який має адвокатів, що представляють його на судовому процесі. Інші троє підозрюваних – росіяни І. Гіркін, С. Дубінський та українець Л. Харченко. Прокурори стверджують, що ці чотири підозрювані причетні до запуску ракети, яка, за словами прокурорів, була випущена з російської військової бази. Росія послідовно заперечує будь-яку причетність до збиття МН17 і критикує міжнародне розслідування цієї справи

(Corder, Mike. Lawyer: Coronavirus restrictions hamper MH17 defense case = [Адвокат: Коронавірусні обмеження перешкоджають захисту у справі МН17] / M. Corder // The Associated Press. – New York, 2020. – 09.06. (<https://apnews.com/8cb1dbd77ff741f6bdc7db8c6141ce4d>)).

Керівник Офісу Президента України А. Єрмак під час візиту до Берліна зустрівся із зовнішньополітичним радником канцлерки ФРН Я. Гекером. Під час зустрічі А. Єрмак заявив, що Україна продовжує наполягати на якнайшвидшому виконанні домовленостей грудневого саміту «нормандської четвірки» в Парижі для розблокування можливості проведення наступного саміту в Берліні, повідомила пресслужба Президента України. Він також наголосив, що два раунди взаємного звільнення утримуваних осіб, проведених після паризького саміту, є позитивними прикладами того, як домовленості його учасників можуть реалізовуватися. Але, за його словами, для розблокування подальших взаємних звільнень представники Міжнародного комітету Червоного Хреста повинні отримати доступ до осіб, незаконно утримуваних в ОРДЛО, Криму та у РФ. Крім того, А. Єрмак зустрівся з радником канцлерки з економічних питань Л.-Г. Рьоллером. Сторони обговорили

питання двостороннього економічного співробітництва України та Німеччини. Зокрема, співрозмовники торкнулися питань фінансової підтримки України, а також перспектив інвестиційної співпраці

(Губар, Олена. Єрмак обговорив з радником Меркель виконання домовленостей паризького саміту / О. Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 02.06. (<https://p.dw.com/p/3d9o4>)).

Спецпредставником з питань України у міністерстві закордонних справ Німеччини став Ж.-П. Фрьолі. Про це повідомив уповноважений МЗС ФРН з питань Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії М. Зіберт у соціальній мережі Twitter. М. Зіберт побажав успіхів Ж.-П. Фрьолі у складній, але водночас цікавій роботі на посаді. На це призначення відреагували в посольстві Німеччини в Україні. «Ласкаво просимо в команду, Жане-П'єре Фрьолі! Ми з нетерпінням чекаємо на співпрацю з Вами і сподіваємося незабаром вітати Вас у Києві!», – ідеться в дописі посольства у Twitter. Посол України в Німеччині А. Мельник також привітав це призначення. У дописі в Twitter він побажав Ж.-П. Фрьолі успіхів «у подальшому зміцненні українсько-німецького партнерства, яке щодня набуває рис стратегічного», а також висловив сподівання «на тісну і довірливу взаємодію»

(Сааков, Валерій. У МЗС Німеччини призначили спецпредставника з питань України / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 04.06. (<https://p.dw.com/p/3dETO>)).

Президент України В. Зеленський під час телефонної розмови обговорив з канцлеркою Німеччини А. Меркель стан виконання домовленостей зустрічі «нормандської четвірки», яка відбулась у грудні 2019 р. в Парижі. Про це В. Зеленський повідомив у своєму Twitter. А. Меркель підтримала ініціативу України щодо переформатування Тресторонньої контактної групи з урегулювання ситуації на Донбасі (Україна – ОБСЄ – Росія). Обговорюючи підсумки нещодавнього робочого візиту української делегації до Німеччини, співрозмовники відзначили високий рівень взаєморозуміння з ключових підходів до мирного врегулювання. А. Меркель та В. Зеленський підкреслили безальтернативність дипломатичного шляху. Раніше керівник Офісу Президента України А. Єрмак завив, що розраховує, що зустріч лідерів держав «нормандської четвірки» відбудеться до кінця цього року в Берліні

(Губар, Олена. Зеленський та Меркель обговорили домовленості «нормандської четвірки» / О. Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 05.06. (<https://p.dw.com/p/3dJch>)).

Іран готовий передати «чорні скриньки» українського Boeing, який був збитий над Тегераном у січні, іноземним країнам, повідомило іранське офіційне агентство IRNA. За словами останнього, який цитує М. Бахарванда, заступника міністра закордонних справ, розслідування «майже закінчено», але його зміст «не принесе корисної допомоги в процесі розслідування». М. Бахарванд припускає, що Іран поставить певні умови для відправлення «чорних скриньок» за кордон

(L'Iran prêt à envoyer les boîtes noires du Boeing ukrainien abattu en janvier = [Іран готовий відправити «чорні скриньки» українського Boeing, збитого в січні] // Le Monde. –

Paris, 2020. – 06.06. (https://www.lemonde.fr/international/article/2020/06/06/l-iran-pret-a-envoyer-les-boites-noires-du-boeing-ukrainien-abattu-en-janvier_6042029_3210.html).

Колишній Генпрокурор України Р. Рябошапка вважає, що немає доказів того, що Х. Байден був втягнутий у корупційні схеми в українській компанії Burisma, як стверджують союзники президента Д. Трампа. За словами Р. Рябошапки, він хотів розглянути старі справи, тому що сумнівався у справедливості своїх попередників на посаді – і сказав, що не зазнав жодного тиску з боку вищих ешелонів влади. «Я спеціально попросив прокурорів уважно проаналізувати інформацію про нібито причетність Байдена (із звинуваченням у корупції), – сказав Р. Рябошапка. – Щодо телефонної розмови між В. Зеленським та Д. Трампом та історії з Burisma, можу сказати, що на мене не було тиску»

(*Auditoria na Ucrânia mostra que filho de Biden não cometeu crimes em caso ligado ao impeachment de Trump* = [Перевірка в Україні показує, що син Байдена не вчинив злочинів у випадку, пов'язаному з імпичментом Трампа] // *O Globo*. – Lisboa, 2020. – 04.06. (<https://oglobo.globo.com/mundo/auditoria-na-ucrania-mostra-que-filho-de-biden-nao-cometeu-crimes-em-caso-ligado-ao-impeachment-de-trump-24462618>)).

Австралійські слідчі допомогли довести, що фрагменти, знайдені в уламках МН17 та в тілах жертв, походять з російської ракети Вук, повідомляє голландський суд. Прокурор Т. Бергер окреслив криміналістичне розслідування факту збиття рейсу МН17 авіакомпаній Malaysia Airlines у липні 2014 р. в районному суді Гааги. Росіян О. Пулатова, І. Гірка, С. Дубінського та українця Л. Харченка заочно судять у Нідерландах за вбивство та знищення цивільного авіалайнера

(*Silk, Marty. Aust cops helped prove missile downed MH17* = [Полицейські Австралії допомогли довести збиття ракети МН17] / *M. Silk* // *The Canberra*. – Canberra, 2020. – 09.06. (<https://www.canberratimes.com.au/story/6785661/aust-cops-helped-prove-missile-downed-mh17/#gsc.tab=0>)).

Президент Росії каже, що йому потрібно більше деталей, перш ніж відповісти на пропозицію президента США Д. Трампа щодо запрошення на саміт G7. В. Путін підтримує діалог із цього питання. «Президент Путін є прихильником діалогу в усіх напрямках, але в цьому випадку, щоб реагувати на такі ініціативи, нам потрібно отримати більше інформації, якої у нас, на жаль, немає», – заявив речник Кремля Д. Песков. Росію виключили з тодішньої G8 у 2014 р. після того, як Росія анексувала Кримський регіон. Росія досі утримує цю територію і вважає її своєю

(*Putin supports dialogue on Trump G7 invite* = [Путін підтримує діалог щодо запрошення Трампа на саміт G7] // *The Canberra Times*. – Canberra, 2020. – 01.06. (<https://www.canberratimes.com.au/story/6777563/putin-supports-dialogue-on-trump-g7-invite/?cs=14232>)).

Розгляд справи про збиття МН17 продовжиться 8 червня і триватиме до 3 липня 2020 р., ідеться на сайті Гаазького суду. Суд підіб'є підсумки того, що було на

попередніх слуханнях та обговорить, що відбулося у справі відтоді. Адвокати захисту під час судового розгляду польоту MH17 авіакомпанії Malaysia Airlines 2014 р. над Східною Україною заявили, що їм потрібно більше часу для підготовки, оскільки громадські слухання відновилися після затримок через коронавірус

(Berg, Stephanie. Dutch MH17 trial resumes after delay due to coronavirus lockdown = [Голландський суд у справі MH17 поновлюється після затримки через коронавірус] / S. Berg // The Chronicle Herald. – Halifax, 2020. – 08.06. (<https://www.thechronicleherald.ca/news/world/dutch-mh17-trial-resumes-after-delay-due-to-coronavirus-lockdown-459333/>)).

Іран повідомив авіаційному агентству ООН, що відправить «чорні скриньки» зі збитого українського літака в Париж для аналізу, як тільки країни, які беруть участь у розслідуванні, погодяться, повідомили два джерела, знайомі з цим питанням. Країни, що беруть участь у розслідуванні, – це Україна, Канада та США

(Iran says will now send Ukraine airliner black boxes to Paris = [Іран каже, що тепер відправить «чорні скриньки» українського авіалайнера до Парижа] // The Chronicle Herald. – Halifax, 2020. – 10.06. (<https://www.thechronicleherald.ca/news/world/iran-says-will-now-send-ukraine-airliner-black-boxes-to-paris-sources-460695/>)).

Колишній Генеральний прокурор України Р. Рябошапка заявив, що коли він перебував на посаді, під час перевірки старих матеріалів справи, що стосуються роботи Х. Байдена в Україні, не було виявлено жодних доказів порушень з боку сина колишнього віце-президента США. Твердження про те, що передбачуваний кандидат у президенти від Демократичної партії Д. Байден намагався захистити роботу свого сина від пильної уваги, були в основі схеми союзників Д. Трампа з чинення тиску на українських чиновників, щоб вони почали розслідування корупції з метою розкриття потенційно небезпечної інформації. Претензії були спростовані колишніми посадовими особами США, українськими експертами, а тепер – колишнім Генеральним прокурором. Але є всі шанси, що вони спливуть на поверхню, оскільки передвиборна кампанія 2020 р. загострюється

(Mackinnon, Amy. New Anti-Terrorism Law Would Enhance Duterte's Power = [Новий закон про боротьбу з тероризмом посилює владу Дутерте] / A. Mackinnon // The Foreign Policy. – Washington, 2020. – 05.06. (<https://foreignpolicy.com/2020/06/05/philippines-new-anti-terrorism-law-enhance-duterte-power-government-critics/>)).

Аудит тисяч старих досьє українських прокурорів не виявив ніяких доказів порушень з боку Х. Байдена – про це сказав колишній Генеральний прокурор України Р. Рябошапка. Після вступу на посаду Р. Рябошапка оголосив ревізію старих справ, які він успадкував, у тому числі пов'язаних з енергетичною компанією Burisma, членом правління якої був Х. Байден у 2014–2019 рр.

(Ukrainian prosecutors find no evidence against Hunter Biden = [Українські прокурори не знайшли докази проти Хантера Байдена] // The Guardian. – London, 2020. – 04.06. (<https://www.theguardian.com/us-news/live/2020/jun/04/george-floyd-killing-protests-us-live>)).

[news-updates-donald-trump?page=with:block-5ed992228f08b1e5da86a37d#block-5ed992228f08b1e5da86a37d](https://www.theguardian.com/world/2020/jun/06/black-boxes-of-downed-ukrainian-plane-of-no-help-iran-claims)).

«Чорні скриньки» українського літака, який був помилково збитий поблизу Тегеранського аеропорту, не допоможуть у будь-якому розслідуванні, але Іран готовий передати їх за кордон. Про це свідчать представники влади Ірану. Крім того, Тегеран наполягає, що розслідування майже завершено

(Black boxes of downed Ukrainian plane of 'no help', Iran claims = [Іран стверджує, що «чорні скриньки» збитого українського літака «не допоможуть»] // The Guardian. – London, 2020. – 6.06. (<https://www.theguardian.com/world/2020/jun/06/black-boxes-of-downed-ukrainian-plane-of-no-help-iran-claims>)).

Президент України попросив, щоб його країна не згадувалася в контексті президентських виборів у США після того, як були опубліковані записи, які повинні були нашкодити Д. Байдену. В. Зеленський заперечив причетність до витоків, пов'язаних із розмовами між Д. Байденом та П. Порошенком, і заявив, що не хоче, щоб «скандал підірвав стратегічний союз України зі США»

(Oliphant , Roland. Exclusive: Ukrainian president urges US to leave his country out of 2020 election = [Ексклюзивно: Президент України закликав США залишити його країну поза виборами 2020 року] / R. Oliphant // The Telegraph. – London, 2020. – 01.06. (<https://www.telegraph.co.uk/news/2020/06/01/ukraine-president-urges-us-leave-country-2020-election/>)).

У Берліні відбулася зустріч глав МЗС України і ФРН Д. Кулеби і Х. Маасу. Під час переговорів Д. Кулеба і Х. Маас приділили особливу увагу спільним зусиллям щодо встановлення миру на Сході України. Вони домовилися продовжити активні контакти «нормандської четвірки» на рівні міністрів закордонних справ. Україна стала першою країною, яка направила офіційну делегацію до Берліна під час пандемії COVID-19. За твердженням офіційного Києва, це свідчить про високий рівень довіри між державами

(Главы МИД Украины и ФРГ обсудили ситуацию в Донбассе = [Глави МЗС України та ФРН обговорили ситуацію на Донбасі] // Жэньминь жибао. – Пекін, 2020. – 03.06. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/0603/c31519-9697143.html>)).

Українська делегація на чолі з віце-прем'єром О. Резніковим відвідала Берлін з робочим візитом. Головні пункти порядку денного – відносини з Росією і врегулювання ситуації на Донбасі. Відновлення дипломатичної активності Києва, перерваної пандемією, відбувається в умовах, коли переговори щодо Донбасу в Мінську остаточно зайшли в глухий кут. Тепер Київ пропонує вести переговори в «будапештському форматі» – за участю США і Великобританії, але без Росії. При цьому українська сторона зайняла навіть більш жорстку позицію, ніж та, яка була при Президенті П. Порошенку: Київ закликав ЄС посилити санкції проти РФ і ввести ембарго на поставки російських енергоносіїв

(Строкань, Сергей. Вместо минского формата урегулирования Киев предлагает будапештський = [Замість мінського формату врегулювання Київ пропонує будапештський] / С. Строкань // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 03.06. (<https://www.kommersant.ru/doc/4365528>)).

У Гаазі тривають слухання у справі про катастрофу літака «Малайзійських авіаліній» у небі над Донбасом у 2014 р. Нідерландські прокурори впевнені: літак не перебував у радіусі поразки української зенітно-ракетної системи «Бук», а значить, Україна не може бути причетна до трагедії

(Кривошеев, Кирилл. Нидерландская прокуратура оправдала украинских военных = [Нідерландська прокуратура виправдала українських військових] / К. Кривошеев // КоммерсантЪ. – Москва, 2020. – 09.06. (<https://www.kommersant.ru/doc/4374061>)).

Українська делегація відвідала Берлін і розпочала свій візит із зустрічі з А. Крамп-Карренбауер, міністеркою оборони Німеччини. До складу української делегації входили також керівник Офісу Президента А. Єрмак і його заступник І. Жовква. Пізніше Д. Кулеба, міністр закордонних справ України, провів перемовини зі своїм німецьким колегою Г. Маасом

(Кулеба й Єрмак навідалися до Берліну // Міст. – Торонто, 2020. – 03.06. (<http://meest-online.com/news/events-news/kuleba-j-ermak-navidalysya-do-berlinu/>)).

Окружний суд Гааги після перерви, що тривала з 23 березня, відновив засідання в судовому комплексі Justitieel Complex Schiphol, розташованому поруч із летовищем Амстердама, звідки й вилетів 17 липня 2014 р. рейс MH17 компанії Malaysia Airlines. Від другого блоку слухань, який триватиме до 3 липня, багато в чому залежить подальший перебіг процесу – чи дійде справа до розгляду по суті й коли. Позиція РФ, яку вважають безпосередньою винуватицею трагедії, очевидна: «максимально заплутати і затягнути розгляд, вдаючись до численних запитів, заперечень, оскаржень і тому подібних юридичних викрутасів»

(Берчак, Ігор. У Нідерландах – другий етап судових засідань у справі збитого малайзійського Boeing / І. Берчак // Міст. – Торонто, 2020. – 11.06. (<http://meest-online.com/world/europe/u-niderlandah-druhuj-etap-sudovyh-zasidan-u-spravi-zbytoho-malajzijskoho-boeing/>)).

Міністерство закордонних справ Грузії заявило, що відкличе українського посла з країни. Про це повідомили після заяви экс-президента Грузії М. Саакашвілі, який оголосив, що буде в авангарді голосування в Грузії. На сьогодні він займає посаду в українському уряді. Його розшукують за зловживання під час президентства. Уряд Грузії вважає, що заява М. Саакашвілі є прямим втручанням у внутрішні справи країни

(Стойчев, Росен. Грузия реагира спрямо Украина = [Грузія реагує на Україну] / Р. Стойчев // Факти. – Sofia, 2020. – 11.06. (<https://fakti.bg/world/482524-gruzia-reagira-spramo-ukraina>)).

Україна несподівано знову опинилася в центрі американської виборчої кампанії. Привід – оприлюднення записів, на яких нібито колишній Президент України П. Порошенко спілкується з колишнім віце-президентом США Д. Байденом. О. Данилюк, колишній секретар Ради національної безпеки і оборони України, і Д. Лубківський, колишній заступник міністра закордонних справ України, спробували розібратися, до яких наслідків усе це призведе для США, для України, для українсько-американських відносин

(Киев и американские выборы = [Київ і американські вибори] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2020. – 03.06. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30650490.html>)).

Посол США в ОБСЄ Д. Гілмор вважає, що російська армія повинна піти з Грузії і України. Говорячи про Україну, Д. Гілмор сказав, що Росія повинна перестати втручатися і дати Україні зайнятися об'єднанням самостійно. «Яке, безумовно, повинно включати і Крим, який і зараз є частиною України», – підкреслив посол США

(Посол США в ОБСЄ: Російская армия просто должна уйти из Грузии и Украины = [Посол США в ОБСЄ: Російська армія просто повинна піти з Грузії і України] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2020. – 10.06. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30663138.html>)).

У рамках Ініціативи сприяння безпеці країни Міноборони США підтвердило виділення військової допомоги Україні в цьому році на суму в 250 млн дол. У повідомленні Пентагону відзначено, що кошти призначені для додаткової підготовки, закупівлі спорядження та консультацій з метою дозволити Україні більш ефективно протистояти російській агресії. Україна в повідомленні Пентагону названа «найважливішим партнером на передовій лінії стратегічного суперництва з Росією». У тексті також підкреслюється, що США, як і раніше, рішуче підтримують суверенітет і територіальну цілісність України в межах її міжнародно визнаних кордонів

(Пентагон подтвердил военную помощь Киеву на 250 миллионов долларов = [Пентагон підтвердив військову допомогу Києву на 250 мільйонів доларів] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2020. – 11.06. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30665943.html>)).

М. Саакашвілі дав новий привід для грузинсько-українського непорозуміння. Тбілісі попросив українського посла пояснити заяву третього президента Грузії про бажання бути на передовій у політичній боротьбі з Б. Іванішвілі. Грузинська влада визнала, що М. Саакашвілі, як громадянин України, порушив закон Грузії, оскільки іноземцям втручатися у виборчий процес країни заборонено. Міністр закордонних справ Грузії Д. Залкаліані поспішив заспокоїти суспільство – стратегічному партнерству Грузії та України нічого не загрожує

(Пересихвили, Мзия. Тбилиси попросил рассказать ему про Саакашвили = [Тбілісі попросив розповісти йому про Саакашвілі] / М. Пересихвили // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2020. – 12.06. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30667787.html>)).

НАТО

Ризик у Чорноморському регіоні зростає з моменту анексії Криму Москвою. Американські перехоплювачі супроводжували два російських ядерних бомбардувальники далеко від кордонів повітряного простору США, біля Аляски. За словами військових аналітиків, «рух» у зоні Чорного моря значно збільшився з моменту анексії Криму Росією. Авіаційна діяльність Москви вважається дзеркальним відображенням військових маневрів, здійснюваних НАТО та партнерами в колишніх країнах-супутниках СРСР. Міжнародні угоди перешкоджають розширенню НАТО на схід, незважаючи на прохання України та Грузії, а також забороняють постійне розміщення бригад НАТО в прикордонних районах. Атлантичний альянс прийняв метод постійного обертання сил, розгорнутих на сході, тактику, яку Москва вважає агресивною політикою

(Cadalanu, Glimpaolo. Tensione nei cieli: in un anno la Nato ha intercettato per 290 volte i caccia russi = [Напруга в небі: за один рік НАТО перехопило російських винищувачів 290 разів] / G. Cadalanu // La Repubblica. – Roma, 2020. – 13.06. (https://www.repubblica.it/esteri/2020/06/13/news/tensione_nei_cieli_caccia_nato_russia-259054080/?ref=search)).

Україна отримала від НАТО статус партнера з розширеними повноваженнями. Міністр оборони Великобританії Б. Уоллес, вітаючи новий статус України, сказав: «У Сполученого Королівства склалася тісна співпраця з Україною, де британські військовослужбовці провели навчання 18 тис. солдатів і офіцерів. І ми очікуємо розширення цієї співпраці. Ми всі виграємо від зростаючої сумісності наших сил. Союз НАТО висловлює радість у зв'язку з набуттям такого партнера»

(Україна получила от НАТО партнерский статус = [Україна отримала від НАТО партнерський статус] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2020. – 12.06. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30667733.html>)).

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Україна зобов'язалася перед МВФ не знижувати пенсійний вік, продовжити реформу охорони здоров'я і освіти, щорічно переглядати тарифи на опалення і приватизувати великі підприємства. Україна взяла на себе зобов'язання виставити на приватизацію великого виробника аміаку і карбаміду Одеський припортовий завод, державне енергогенеруюче підприємство «Центренерго», приватне акціонерне товариство «Президент-Готель» (Київ) і ще три державні компанії до липня 2021 р.

(Кондратенко, Микола. Приватизація, газ і реформи: на що пішла Україна заради кредиту МВФ / М. Кондратенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 10.06. (<https://p.dw.com/p/3dZch>)).

Україна отримає 5 млрд дол. від Міжнародного валютного фонду на покриття дефіциту держбюджету в умовах кризи, спричиненої пандемією COVID-19. Водночас потреби уряду у грошах значно більші. Погоджена програма Stand-by є короткостроковою і меншою за обсягом, ніж Київ хотів отримати за програмою розширеного кредитування EFF: 5 млрд дол. протягом 18 місяців замість 8 млрд дол. на три роки. Сам лише кредит МВФ у 5 млрд дол. не покриє дефіциту державного бюджету України, який у новій ухваленій парламентом під час карантину редакції був збільшений до майже 300 млрд грн – понад 10 млрд дол. Тобто дефіцит приблизно вдвічі більший, ніж кредит МВФ. Однак сам по собі кредит МВФ дасть «зелене світло» на виплату вже погоджених раніше позик від інших міжнародних фінансових інституцій – а це загалом ще 5 млрд дол., включно з мільярдом від Світового банку і 2 млрд дол. макрофінансової допомоги від Євросоюзу. Крім того, Україні треба цього року повертати раніше взяті зовнішні запозичення. Разом з ними загальна потреба у кредитуванні сягає близько 17 млрд дол., констатував у розмові з DW Р. Кірхнер, експерт німецької групи Berlin Economics, яка консультує український уряд. «Загалом після отримання кредиту МВФ покриття цих фінансових потреб цілком реалістичне. Частина коштів, напевно, буде покрита розміщенням євробондів, а частина – випуском облігацій внутрішньої позики у гривні», – пояснює Р. Кірхнер. Отже, загалом потреба України в запозиченнях на фінансових ринках, як очікується, становитиме близько 7 млрд дол. за 2020–2021 рр.

(Тейзе, Євген. Кредит МВФ: чи вистачить Україні грошей? / Є. Тейзе // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 10.06. (<https://p.dw.com/p/3cdh7>)).

Рада директорів Міжнародного валютного фонду затвердила нову 18-місячну програму Stand by для України, за якою країна отримає близько 5 млрд дол. Затвердження нової програми дозволяє МВФ негайно виділити Україні приблизно 2,1 млрд дол. Решту суми будуть виділяти поетапно чотирма траншами. «Ця нова програма спрямована на допомогу Україні подолати проблеми, спричинені епідемією COVID-19, завдяки забезпеченню платіжного балансу та бюджетної підтримки, одночасно зберігаючи досягнення і просуваючи невеликий набір ключових структурних реформ, щоб гарантувати повернення України до зростання після завершення кризи», – ідеться в повідомленні МВФ. У Фонді уточнили, що ця нова програма замінює 14-місячну програму Stand by на 3,9 млрд дол., яку затвердили для України у 2018 р. Її метою була підтримка стабільності протягом року виборів в Україні

(Думанська, Марія. МВФ затвердив програму для України на 5 мільярдів доларів / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 10.06. (<https://p.dw.com/p/3dYJG>)).

Виконавчий комітет МВФ схвалив пакет допомоги на суму 5 млрд дол. Україні. 2,1 млрд будуть виділені негайно, ідеться в повідомленні установи. Новий 18-місячний план «має на меті допомогти Україні впоратися з викликами пандемії. Вашингтонська установа вважає, що рекорд України «з точки зору стабілізації економіки» був «міцним» за останні п'ять років. Однак МВФ закликає проводити більше реформ, «щоб забезпечити міцне та всебічне зростання». На сьогодні Фонд

зазначає, що «пандемія Ковід-19 значно погіршила перспективи» країни, змусивши владу зосередити свою увагу на пріоритетних заходах щодо стримування вірусу». «Існує велика невизначеність, і очікується, що економіка різко скоротиться у 2020 р., оскільки жорсткі стримувальні заходи – в Україні та в усьому світі – призвели до значного падіння внутрішнього та зовнішнього попиту», – попереджає МВФ

(Le FMI approuve une aide de 5 milliards de dollars pour l'Ukraine = [МВФ схвалив 5 мільярдів доларів допомоги для України] // Le Figaro. – Paris, 2020. – 10.06. (<https://www.lefigaro.fr/conjoncture/le-fmi-approuve-une-aide-de-5-milliards-de-dollars-pour-l-ukraine-1-20200610>)).

Пентагон заявив, що відновив військову допомогу в розмірі 250 млн дол. Україні, яка опинилася в центрі скандалу, що призвів до процедури імпичменту президента Д. Трампа. «Ці кошти призначені для проведення підготовки, покупки обладнання та консультування українських військових, щоб дозволити Україні краще захищатись від російської агресії», – ідеться в повідомленні Міністерства оборони США. «Це співробітництво в галузі безпеки стає можливим завдяки постійному прогресу України щодо прийняття ключових реформ у сфері оборони та антикорупції», – значиться в повідомленні Пентагону

(Le Pentagone renouvelle son aide militaire à l'Ukraine = [Пентагон поновив військову допомогу Україні] // Le Figaro. – Paris, 2020. – 11.06. (<https://www.lefigaro.fr/flash-eco/le-pentagone-renouvelle-son-aide-militaire-a-l-ukraine-20200611>)).

Виконавча рада Міжнародного валютного фонду остаточно погодилася на нову програму кредитування для України. Підтвердженням цієї нової програми тепер є щонайменше 2 млрд дол. додаткового фінансування від Світового банку та Європейського Союзу. Це означає, що Україна може відчувати себе досить безпечно щодо зовнішніх фінансових потреб країни до кінця цього року

(Åslund, Anders. IMF finally confirms new \$5 billion program for Ukraine = [МВФ остаточно підтвердив нову програму кредитування для України в 5 мільярдів доларів] / A. Åslund // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 10.06. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/imf-finally-confirms-new-5-billion-program-for-ukraine/>)).

Виконавча рада Міжнародного валютного фонду ухвалила допомогу Україні в розмірі 5 млрд дол., що стало кульмінацією декількох місяців переговорів, які були більш актуальними у зв'язку з пандемією коронавірусу. Вашингтонський кредитор негайно виплатить перший транш кредиту в розмірі 2,1 млрд дол. Україні потрібні гроші, щоб покрити дефіцит бюджету, який потроївся, оскільки уряд посилив економічну підтримку в період пандемії Covid-19

(Krasnolutska, Daryna. IMF Board Approves \$5 Billion Ukraine Loan, Disburses First Cash = [Правління МВФ схвалило кредит для України на 5 мільярдів доларів, виплачує перші готівкові кошти] / D. Krasnolutska // Bloomberg. – New York, 2020. – 10.06. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-06-09/imf-board-approves-5-billion-ukraine-loan-disburses-first-cash>)).

Рада директорів Міжнародного валютного фонду (МВФ) має затвердити кредит у розмірі 5 млрд дол. на 18 місяців для України. Президент України В. Зеленський кілька тижнів тому попередив, що його країна ризикує дефолтом без цього внеску. Рада директорів Фонду повинна затвердити угоду, укладену 21 травня, яка визначає, що в обмін на субсидії Київ повинен продовжувати свої структурні реформи. МВФ протягом багатьох років закликає до глибоких змін у країні, в якій один з найбільш промислових регіонів, Донбас, підконтрольний проросійським сепаратистам, а Крим був анексований Росією у 2014 р.

(Nodé-Langlois, Fabrice. L'Ukraine, au bord du défaut, suspendue à une aide du FMI = [Україна на межі дефолту без допомоги МВФ] / F. Nodé-Langlois // Le Figaro. – Paris, 2020. – 07.06. (<https://www.lefigaro.fr/conjoncture/l-ukraine-au-bord-du-defaut-suspendue-a-une-aide-du-fmi-20200607>)).

МВФ попередив про «великі ризики» після схвалення нової угоди на 5 млрд дол. для того, щоб Україна потрапила в рецесію, спричинену пандемією коронавірусу. Після того, як Київ забезпечив угоду, Центральний банк знизив основну відсоткову ставку до найнижчого рівня з моменту незалежності країни від Радянського Союзу в 1991 р. Україна вже отримала перший транш позики у розмірі 2,1 млрд дол., але повинна продовжувати реформи, щоб отримати право на подальші виплати

(Williams, Matthias. IMF warns of coronavirus, reform risks in Ukraine after approving \$5 billion deal = [МВФ попереджає про коронавірус, ризики реформ в Україні після схвалення угоди на 5 мільярдів доларів] / M. Williams // The Chronicle Herald. – Halifax, 2020. – 12.06. (<https://www.thechronicleherald.ca/business/reuters/imf-warns-of-coronavirus-reform-risks-in-ukraine-after-approving-5-billion-deal-461139/>)).

Центральний банк України в четвертий раз поспіль знизив основну процентну ставку після того, як уряд Президента В. Зеленського забезпечив угоду на суму 5 млрд дол. від МВФ. Прем'єр-міністр Д. Шмигаль вітав цей крок, заявивши, що це «хороший сигнал для бізнесу, для банків, що кредитування слід відновити». Угода МВФ також проклала шлях для отримання Україною допомоги від Європейського Союзу та Світового банку

(Zinets, Natalia. Ukraine cuts interest rate to historic low after sealing IMF deal = [Україна знизилась відсоткову ставку до історично низької після укладення угоди МВФ] / N. Zinets // The Chronicle Herald. – Halifax, 2020. – 12.06. (<https://www.thechronicleherald.ca/business/reuters/ukraine-cuts-interest-rate-to-historic-low-after-sealing-imf-deal-460852/>)).

Україна отримала від ЄС 500 млн євро в рамках четвертої програми макрофінансової допомоги. Глава українського уряду Д. Шмигаль заявив, що країна змогла отримати фінансування від ЄС завдяки тому, що Рада директорів Міжнародного валютного фонду ухвалила нову 18-місячну програму Stand-by для неї.

Крім того, українська влада виконала всі умови Євросоюзу, що стосуються проведення реформ

(Україна получила от ЕС 500 млн евро макрофинансовой помощи = [Україна отримала від ЄС 500 млн євро макрофінансової допомоги] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2020. – 11.06. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/0611/c31519-9699484.html>)).

Україна домовилася з МВФ про новий кредит. Перший транш – 2,1 млрд дол. – Київ уже отримав. У команді В. Зеленського не приховують радості, сам український Президент називає подію перемогою. Однак гроші, на думку автора, дісталися дорогою ціною. Сторони підписали меморандум, у якому Україна взяла на себе зобов'язання підвищити пенсійний вік, підняти податки, продовжити непопулярну медичну реформу

(Кармазин, Игорь. Игра на деньги: чем Украина пожертвовала ради нового кредита МВФ = [Гра на гроші: чим Україна пожертвувала заради нового кредиту МВФ] / И. Кармазин // Известия. – Москва, 2020. – 12.06. (<https://iz.ru/1022615/igor-karmazin/igra-na-dengi-chem-ukraina-pozhertvovala-radi-novogo-kredita-mvf>)).

ЕКОНОМІКА

Незабаром в Україні остаточно зареєструють ще один продукт з історичним географічним походженням – мелітопольську черешню. Експерти радять українським виробникам не зволікати з реєстрацією географічних назв продуктів. Уже за кілька років виробники не зможуть використовувати для своїх виготовлених в Україні продуктів такі назви, як «шампанське», «коньяк», «фета» або «пармезан». Ідеться про назви, захищені законами контролю за походженням виробів. Згідно з угодою про асоціацією з Євросоюзом, Україна має долучитися до міжнародного захисту географічних зазначень продуктів. Президент України вже підписав ухвалений раніше Верховною Радою відповідний закон. Півроку тому свідоцтво про реєстрацію географічного значення отримав сир «Гуцульська овеча бриндзя», який виробляють у Карпатах. Так само в Україні завершується реєстрація ще одного продукту з історичним географічним походженням – «Мелітопольської черешні». Це перша українська ягода, яка отримає реєстрацію як географічне зазначення і матиме право на визнання у ЄС. «Україна останніми роками катастрофічно втрачає власну гастрономічну спадщину», – вважає українська експертка з географічних зазначень та етногастрономічного туризму О. Мотузенко. «У нас є країни-сусіди, які є вже членами ЄС і ведуть активну роботу з виявлення і сертифікації географічних зазначень. Це стосується горілки, пирогів, вареників. Тобто, тих продуктів, які є нашим спільним гастрономічним надбанням із Польщею, Угорщиною чи Румунією», – говорить фахівець

(Журавльова, Ольга. Без фети, але з мелітопольською черешнею – як Україна захищатиме гастрономічну спадщину / О. Журавльова // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 10.06. (<https://p.dw.com/p/3RJyg>)).

Євразійська економічна комісія повернула антидемпінгове мито в 34,22 % на залізничні колеса українського «Інтерпайпу». Цей захід підтримали мінтранс РФ і ВАТ РЖД. У міністерстві впевнені, що «Інтерпайп» отримав велику вигоду від дефіциту коліс на ринку РФ і намагається закріпитися на ринку, ускладнюючи використання російськими операторами китайських коліс. Але самі компанії до останнього виступали проти мит на українську продукцію

(Скорлыгина, Наталья. Украинские колеса притормозили на въезде = [Українські колеса пригальмували на в'їзді] / Н. Скорлыгина // Коммерсантъ. – Москва, 2020. – 02.06. (<https://www.kommersant.ru/doc/4365301>)).

Китайці можуть заволодіти унікальними розробками Запорізького машинобудівного конструкторського бюро «Прогрес». Блогер О. Рейнс повідомив, що контрольний пакет акцій одного зі світових лідерів виробництва авіадвигунів – Holdings Ltd – понад 50 % акцій компанії «Мотор Січ», остаточно збанкрутувала

(Голод, Ігор. «Мотор Січ» може потрапити під контроль КНР або РФ / І. Голод // Міст. – Торонто, 2020. – 09.06. (<http://meest-online.com/ukraine/economy/motor-sich-mozhe-potrapyty-pid-kontrol-knr-abo-rf/>)).

РЕФОРМИ

Український уряд планує укрупнити райони, а в межах кожної області створити об'єднані територіальні громади. Новий устрій планують затвердити уже в червні. Усю територію України в межах областей розділити на 1450 громад, а наявну кількість районів зменшити з 490 до 131. Саме так український уряд планує завершити основний етап реформи адміністративно-територіального устрою. Затвердити новації планують уже цього літа, аби восени провести заплановані місцеві вибори на новій територіальній основі. Надто нервуватися змінами меж районів місцевим мешканцям не варто, переконують натомість у Міністерстві розвитку громад та територій. Там наголошують, що всі послуги населенню залишаться в межах об'єднаних громад, адже саме їм у межах реформи передаються більшість повноважень та ресурсів. «Чинний районний поділ в Україні не відповідає сучасним критеріям, оскільки був сформований під іншу соціально-політичну систему в період від 60 до 100 років тому. І за розмірами вони не співмірні. У нас є райони, де мешкає 6–7 тис. жителів, і райони, де жителів понад 180 тисяч», – пояснив логіку створення нових районів на пресконференції в Києві заступник міністра розвитку громад та територій В. Негода. До кінця року має бути завершений процес об'єднання в територіальні громади. Тих, хто не зробив цього добровільно раніше, тепер об'єднуватимуть відповідно до плану уряду. Усього по країні затвердили 1450 громад, наразі сформованими є 982 ОТГ

(Журавльова, Ольга. Новый административно-территориальный устрій: як змінюють карту України / О. Журавльова // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 10.06. (<https://p.dw.com/p/3dZG8>)).

Міністерство розвитку громад та територій України оприлюднило нові проекти районування українських областей. Наприклад, на Закарпатті таких укрупнених районів буде п'ять (раніше було 13). Несподіванкою і для громадськості, і для експертного середовища стала поява Берегівського району, про створення якого раніше не йшлося. Більшість населення в цьому районі буде угорською, а пролягає він фактично над кордоном з Угорщиною. Поява окремих «етнічних» районів може запустити процес створення таких адміністративних одиниць по всій Україні

(Любка, Андрій. Влада України пішла на поступки Будапешту / А. Любка // Українське Слово. – Чикаго, 2020. – 11.06. (<https://ukrslowo.net/svit/99992.html>)).

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

В Україні процвітає галузь сурогатного материнства. Близько 50 клінік, які пропонують сурогатні процедури народження іноземцям, працюють у країні, де економічні проблеми змушують багатьох українських жінок стати сурогатними матерями

(Foreigners allowed into Ukraine to collect surrogate-born babies = [Іноземцям дозволили в Україні забрати сурогатних дітей] // Daily Sabah. – Istanbul, 2020. – 11.06. (<https://www.dailysabah.com/world/europe/foreigners-allowed-into-ukraine-to-collect-surrogate-born-babies>)).

В Україні заявляють про тривожне зростання кількості інфікованих хворих після того, як країна полегшила карантинні заходи. Деякі експерти зазначають, що це спричинено збільшенням тестування, а не другою хвилею захворювання. Прем'єр-міністр України Д. Шмигаль заявив на прес-конференції, що уряд може повернути обмеження, якщо буде критичне зростання хворих по всій країні

(Ukraine first lady tests positive for coronavirus = [Перша леді України отримала позитивний тест на коронавірус] // Daily Sabah. – Istanbul, 2020. – 12.06. (<https://www.dailysabah.com/world/europe/ukraine-first-lady-tests-positive-for-coronavirus>)).

Україна за темпами поширення раку посідає друге місце у Європі. Про це повідомив Центр громадського здоров'я МОЗ України. Як повідомляється на офіційній сторінці ЦГЗ у Facebook, наразі на обліку в країні перебуває майже один мільйон осіб з онкологічною патологією, які успішно пройшли лікування і перебувають у стані ремісії. Інші дані, зокрема, загальна кількість зареєстрованих в Україні хворих з онкологією, на сторінці ЦГЗ не наводяться. Зазначається, що кількість людей, які повертаються до нормального життя після лікування онкологічного захворювання, збільшується з кожним роком

(Кондратенко, Микола. Україна посідає друге місце в Європі за темпами поширення раку – МОЗ / М. Кондратенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 07.06. (<https://p.dw.com/p/3dPHt>)).

Два тютюнових гіганти відповіли на звинувачення в тому, що вони використовують кризу зі здоров'ям COVID-19 для поліпшення свого іміджу і отримання доступу до політиків. «Imperial Tobacco Ukraine, як видатний роботодавець у Києві, попросила пожертвувати один апарат ШВЛ для лікарні регіональною владою та іншими місцевими групами», – ідеться в повідомленні компанії Euronews. «Бізнес був щасливий зробити це і не прагнув оприлюднити. Зрозуміло, що ніякі правила не були порушені, і піддаватися критиці за згоду підтримати київську громаду в ці складні і безпрецедентні часи – ганьба», – заявила Н. Бондаренко, директор із зовнішніх зв'язків Philip Morris Ukraine, спростувавши інформацію про пожертвування компанії, які порушують РКБТ. Вона також зазначає, що компанія відгукнулася на заклик Президента України В. Зеленського до лідерів бізнесу з проханням допомогти під час COVID-19

(Filtenborg, E. Tobacco giants fume over claims they exploited COVID-19 with Romania, Greece & Ukraine donations = [Тютюнові гіганти обурені заявами про те, що вони використовували COVID-19 з пожертвами Румунії, Греції та Україні] / E. Filtenborg // Euronews. – Paris, 2020. – 08.06. (<https://www.euronews.com/2020/06/08/tobacco-giants-fume-over-claims-they-exploited-covid-19-with-romania-greece-ukraine-donati>)).

Поширення коронавірусної інфекції в Україні продовжує прискорюватися. Більшість нових інфекцій на 13 червня були знову зареєстровані у Львівській області (132), 77 – на Закарпатті. Чернівці, як і раніше посідають перше місце з 3869 виявленими інфекціями

(Gergely, Nyilas. Kárpátalján is gyorsul az ukrajnai koronavírus-járvány = [Епідемія коронавірусу в Україні поширюється на Закарпатті] / N. Gergely // Index.hu. – Budapest, 2020. – 13.06. (<https://index.hu/kulfold/2020/06/13/karpataljan-is-gyorsul-az-ukrajnai-koronavirus-jarvany/>)).

За даними університету Д. Хопкінса, у всьому світі існує понад 7,5 млн випадків коронавірусу (7,573,699 за оновленням). В Україні дружина Президента О. Зеленська також має позитивний результат на Covid-19. Перша леді почувається добре і не має симптомів захворювання, повідомляє прес-служба Президента. О. Зеленська ізольована від інших членів сім'ї. Президент та його діти також пройшли тестування на вірус. Тести негативні

(Coronavirus: oltre 7,5 milioni di casi nel mondo. Oms: nessuna garanzia di trovare un vaccino = [Коронавірус: понад 7,5 мільйонів випадків у всьому світі. ВООЗ: немає гарантії винайдення вакцини] // La Repubblica. – Roma, 2020. – 12.06. (https://www.repubblica.it/esteri/2020/06/12/news/coronavirus_nel_mondo_contagi_aggiornamenti_e_tutte_le_news_sulla_situazione-258988278/?ref=search)).

Уряд України, заклавши через Covid-19 пасажирські пункти пропуску в аеропортах, вирішив дозволити відкрити їх для прибуття іноземців у країну, повідомили в Міністерстві інфраструктури. «Було прийнято рішення дозволити

відкриття пунктів пропуску в усіх аеропортах, які були закриті попереднім рішенням», – сказав перший заступник міністра інфраструктури Д. Абрамович

(Ukraina pirmadienį atvers oro kelius = [Україна відкрила повітряні маршрути в понеділок] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2020. – 12.06. (<https://www.lrytas.lt/verslas/rinkospulsas/2020/06/12/news/ukraina-pirmadieni-atvers-oro-kelius-15249921/>)).

В Україні почали курсувати міжміські та місцеві потяги. Із середини березня сполучення між містами було припинене. Пасажири зобов'язані носити маски для обличчя та дотримуватися правил соціальної дистанції. Чинovníки заявили, що заплановано ввести в роботу близько 40 поїздів на великі відстані та понад 200 приміських поїздів

(Ukraine's trains run again as lockdown eases = [В Україні знову курсують потяги] // The News. – Islamabad, 2020. – 02.06. (<https://www.thenews.com.pk/print/666617-ukraine-s-trains-run-again-as-lockdown-eases>)).

Подружжя з Буенос-Айресу вперше зустріли свого сина-немовля, через 71 день після того, як він народився від сурогатної матері в Україні. Аргентинська пара була серед десятків тих у Європі, США, Китаї та інших місцях, чії немовлята затрималися в клініці BioTechCom через коронавірус. Вони прибули в Україну разом з вісьмома іншими родинами з Аргентини, чії діти народилися, або мають народитися в клініці

(Chornokondratenko, Margaryta. After long delay, parents finally meet surrogate baby in Ukraine = [Після тривалої затримки батьки нарешті зустрілися з сурогатною дитиною в Україні] / M. Chornokondratenko // The Chronicle Herald. – Halifax, 2020. – 10.06. (<https://www.thechronicleherald.ca/news/world/after-long-delay-parents-finally-meet-surrogate-baby-in-ukraine-460448/>)).

Україна заявила про «тривожне» зростання випадків коронавірусу після щоденного рекорду – 689 нових інфекцій. Після послаблення карантинних заходів за останні дні в Україні збільшилися випадки захворювання, загальна кількість яких на 12 червня перевищує 29 тис., згідно з офіційними даними

(Corona global toll crosses 421,000 = [Від коронавірусу загинуло 421 000] // The News. – Islamabad, 2020. – 12.06. (<https://www.thenews.com.pk/print/671444-corona-global-toll-crosses-421-000>)).

Діти, народжені на «фабриці для немовлят» в Україні, об'єдналися з батьками, які раніше не змогли їх забрати через коронавірус. Десятки сурогатних новонароджених змушені були перебувати в готелі у столиці Києві. Через обмеження перетину кордону батьки з Великобританії, США та інших країн не змогли вчасно забрати своїх малюків, народжених від сурогатних матерів

(Cooney, Christy. Newborns rescued from grim Ukraine 'baby factory' as new parents in UK & US can finally collect them after lockdown = [Батьки з Великобританії та США забрали новонароджених немовлят] / C. Cooney // The Sun. – London, 2020. – 10.06.

[\(https://www.thesun.co.uk/news/11830899/newborns-rescued-ukraine-baby-factory-parents-collect-lockdown/\)](https://www.thesun.co.uk/news/11830899/newborns-rescued-ukraine-baby-factory-parents-collect-lockdown/).

26 монахинь Свято-Вознесенського Флоровського монастиря у Києві заразилися коронавірусом. Монастир зачинили на карантин, повідомив мер столиці України В. Кличко. Карантин було знято з трьох православних монастирів міста, серед яких Києво-Печерська лавра, де значна кількість монахів заразилася Covid-19

(Много нови заразени в Северна Македония и Иран, нито един починал в Испания (хронология) = [Багато нових інфікованих на півночі Македонії та Ірану, жодна людина не загинула в Іспанії (хронологія)] // Дневник. – Sofia, 2020. – 02.06. (https://www.dnevnik.bg/sviat/2020/06/01/4073781_mного_novi_zarazeni_v_severna_makedonii_a_i_iran_nito/).

В Україні зростає зараженість на коронавірус. За останні 24 год. на 11 червня українські медики зареєстрували 689 нових коронавірусних інфекцій, повідомив Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України. Найбільше заражених зареєстровано у Львівській області – 125, а в Києві – 91 людина. Мер столиці України В. Кличко пояснив, що найчастіше кияни заражаються коронавірусом у громадському транспорті. Міністр охорони здоров'я М. Степанов нагадав, що карантин в Україні не було скасовано і закликав населення країни дотримуватися правил карантину

(Коронавирусът по света: Швеция регистрира рекорден брой заразени за ден (хронология) = [Коронавірус у всьому світі: Швеція фіксує рекордну кількість інфекцій на добу (хронологія)] // Дневник. – Sofia, 2020. – 11.06. (https://www.dnevnik.bg/sviat/2020/06/11/4077610_koronavirusut_po_sveta_shveciia_registrira_rekorden/).

В Україну прибула чергова партія гуманітарної допомоги від уряду Китаю з широким спектром медичних виробів, призначених для боротьби з новим коронавірусом. Глава МЗС України Д. Кулеба від імені керівництва та народу країни подякував китайській стороні за надані гуманітарні вантажі. Він підкреслив, що своєчасна і масштабна допомога уряду КНР значною мірою підтримує зусилля України в боротьбі проти поширення нового коронавірусу

(Украина получила очередную партию гумпомощи от Китая для борьбы против COVID-19 = [Україна отримала чергову партію гумдопомоги від Китаю для боротьби проти COVID-19] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2020. – 10.06. (http://russian.people.com.cn/n3/2020/0610/c31519-9699199.html).

Міністерство охорони здоров'я України пояснило причини сплеску захворюваності на коронавірус, який дуже повільно йде на спад. На думку чиновників, у погіршенні ситуації винні люди, які не дотримуються елементарних правил поведінки в умовах пандемії. Через це в деяких регіонах було вирішено відмовитися від запланованого послаблення карантину. Різного роду заборони і

обмеження, введені ще в середині березня і діють досі, деякі громадяни України намагаються оскаржити в судах

(Шиманов, Матвей. Україну удерживают на карантині = [Україну утримують на карантині] / М. Шиманов // Коммерсантъ. – Москва, 2020. – 08.06. (<https://www.kommersant.ru/doc/4373369>)).

ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЇ

О. Данилов, секретар РНБО, під час нещодавнього засідання робочої групи з питань безпеки водних ресурсів держави та забезпечення населення якісною питною водою заявив, що, відповідно до отриманих даних, в Україні існує загроза водного дефіциту. Державна агенція водних ресурсів України надала інформацію про те, що останні п'ять років були маловодними, тому й з'явилася ймовірність виникнення водного дефіциту у басейнах деяких річок, які мають значне антропогенне навантаження. Водночас О. Данилов зазначив, що ймовірність маловоддя потребуватиме оптимізації використання водних ресурсів та економного водоспоживання

(В Україні загроза великої спраги // Міст. – Торонто, 2020. – 09.06. (<http://meest-online.com/ukraine/economy/v-ukrajini-zahroza-velykoji-sprahy/>)).

В Україні проведуть національну інвентаризацію лісів – відповідний законопроект ухвалила Верховна Рада. Достовірної інформації про площі та запаси лісового фонду в Україні зараз немає – востаннє повний державний облік лісів у країні здійснювали у 1996 р. У Державному агентстві лісових ресурсів України пояснюють, що держава протягом тривалого часу не виділяла коштів на проведення обліку лісів. Утім Верховна Рада проголосувала у другому читанні законопроект про запровадження державного лісового кадастру та проведення національної інвентаризації лісів в Україні. У документі передбачається, що щорічно на інвентаризацію лісів з державного бюджету виділятиметься близько 9 млн грн. Порядок проведення національної інвентаризації лісів має ще розробити та затвердити Кабмін. Разом з тим експерти переконані, що і це не допоможе зупинити нелегальні вирубки лісів. Мало описати насадження, потрібно ще й збільшувати штрафи, встановлювати більш жорстку відповідальність за нелегальні вирубки лісу та унормувати продаж зрубаного

(Ржеутська, Лілія. Боротьба з незаконними вирубками: в Україні мають намір інвентаризувати ліси / Л. Ржеутська // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 02.06. (<https://p.dw.com/p/3d9kM>)).

ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ

Політичний тиск щодо оператора української газотранспортної системи GTSO, на думку автора статті, загрожує скасувати реформи в енергетичному секторі України і зірвати багатомільярдний транзитний контракт з російським Газпромом. Міжнародні організації, включаючи Європейський Союз, Міжнародний валютний фонд та Світовий банк, які беруть участь у допомозі Україні реформувати її економіку, тепер

повинні публічно виступити проти політичного тиску на державні компанії, такі, як GTSO. «Для захисту реформ в енергетичному секторі України вони повинні наполягати на наданні будь-якої подальшої фінансової підтримки твердим гарантіям інституційної незалежності», – зауважує автор публікації

(Sabadus, Aura. Ukraine's \$7 billion Russian gas transit deal at risk amid claims of political pressure = [Угода з Україною про транзит російського газу на 7 мільярдів доларів нід загрозою на тлі політичного тиску] / A. Sabadus // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 10.06. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraines-7-billion-russian-gas-transit-deal-at-risk-amid-claims-of-political-pressure/>)).

Наступний розділ конфлікту з приводу суперечливого газопроводу Балтійського моря «Північний потік-2» базується на тому, що США має згоду між республіканцями та демократами щодо «Північного потоку-2»: обидва відхиляють проект. Україна та кілька країн ЄС також хочуть запобігти його завершенню. Оголошені нові санкції США проти газопроводу «Північний потік-2» зустріли критику з боку державного уряду та парламенту Мекленбург-Передня Померанія (Німеччина)

(Nun setzen die USA zum nächsten Schlag gegen die Putin-Pipeline an = [Сполучені Штати завдали наступного удару проти пумінського трубопроводу] // Der Focus. – Berlin, 2020. – 01.06. (https://www.focus.de/politik/ausland/corona-chaos-corona-chaos-mit-leihmutterchaft-in-der-ukraine_id_12028772.html)).

На думку автора статті А. Райлі, звільнення голови українського оператора газотранспортної системи МГУ В. Больша є, мабуть, найбільш неправомірним, антиреформаційним актом нинішньої української адміністрації і має величезні наслідки для реформ в Україні. Цей акт загрожує транзитному договору на суму 7 млрд дол., узгодженому між «Нафтогазом» і Газпромом, підриваючи незалежність українського оператора газотранспортної системи МГУ

(Riley, Alan. Ukraine's worst move yet = [Найгірший крок України] / A. Riley // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 10.06. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraines-worst-move-yet/>)).

Федеральний уряд боїться американських санкцій проти німецької влади і компаній для трубопроводу «Північного потоку-2» в Балтійському морі. Німеччина підтримує проект «Північний потік-2», але багато європейських країн та США вважають його небезпечним. Критики зазначають, що трубопровід робить Європу занадто залежною від російського газу. Трубопровід також дозволяє Москві хоча б частково закрити газопроводи через Польщу та Україну. У Києві стверджують, що якщо Росії більше не доведеться транспортувати експортний газ через Україну, вона «може вести війну на сході країни з ще більшою безжалістю, ніж раніше»

(Schuller, Konrad. Bundesregierung fürchtet amerikanische Sanktionen gegen deutsche Behörden = [Федеральний уряд побоюється американських санкцій проти німецької влади] / K. Schuller // Frankfurter allgemeine. – Frankfurt am Main, 2020. – 12.06.

<https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/nord-stream-2-bundesregierung-fuerchtet-us-sanktionen-16811760.html>).

Оператори систем електропередачі в Україні – газові TSO України і в Польщі – Gaz-System починають нове віртуальне з'єднання з першого липня. Воно замінить два існуючих з'єднувача – Drozdowicze і Hermanowice. Ємність цього пункту в обох напрямках буде доступна з 6 липня на аукціонній платформі Gaz-System. Таким чином, оператори будуть реалізовувати законодавство ЄС про код мережі і механізми розподілу доступної ємності

(Sawicki, B. Wirtualny punkt handlu gazem między Polską a Ukrainą ruszy na mocy przepisów unijnych = [Віртуальний пункт торгівлі газом між Польщею та Україною почне працювати відповідно до правил ЄС] / B. Sawicki // Biznes Alert. – Warsaw, 2020. – 05.06. (<https://biznesalert.pl/polska-ukraina-gazociag-polska-ukraina-gaz-system-gaz-energetyka/>)).

Посол Польщі в Україні Б. Ціхоцькі заявив, що угода між Польщею, Україною і США про постачання СПГ може слідувати за меморандумом про газову співпрацю між Польщею, Україною і США, але залежить від рішення українського Нафтогазу. «Це дуже цікавий газовий бізнес. Ми узгодили меморандум між Польщею, Україною і США, підписаний у вересні 2019 року про постачання американського газу через Польщу в Україну. Незважаючи на це, між Нафтогазом і Газпромом ведуться паралельні переговори, і ми очікуємо, що українська компанія буде вибирати, тобто робити закупівлі з Росії або Польщі», – заявив Б. Ціхоцькі

(Jakóbiak, W. Układ Polska-Ukraina-USA o dostawach LNG czeka na decyzję Naftogazu = [Угода між Польщею, Україною і США про постачання СПГ чекає рішення Нафтогазу] / W. Jakóbiak // Biznes Alert. – Warsaw, 2020. – 06.06. (<https://biznesalert.pl/lng-usa-polska-ukraina-naftogaz-rozмовy-cichocki-ambasador-rp-ukraine-energetyka-gaz/>)).

Експерт Фонду національної енергетичної безпеки І. Юшков визнає, що Польща може розвивати експорт нафтопродуктів в Україну завдяки своїм часткам на Мозирському НПЗ в Білорусі. Однак він стверджує, що в цьому починанні може виникнути конфлікт з російськими акціонерами, і тоді «поляки куплять нафтопереробний завод, але не будуть поставляти з нього сировину». Цей експерт уже висловив аналогічну думку про можливу експансію поляків у Білорусі та Україні

(Jakóbiak, W. Rosjanie straszą Białoruś droższą benzyną po przejęciu rafinerii przez Polaków = [Росіяни загрожують Білорусі більш дорогим газом після захоплення НПЗ поляками] / W. Jakóbiak // Biznes Alert. – Warsaw, 2020. – 12.06. (<https://biznesalert.pl/polska-udzialy-rafinerie-bialorus-krytyka-rosja-energetyka-ropa/>)).

Кабмін України схвалив проєкт меморандуму про співпрацю між американською компанією Louisiana Natural Gas Exports та українським урядом, який передбачає вивчення можливостей постачання скрапленого природного газу (LNG) зі США. Згідно з документом, загальний термін проєкту триватиме щонайменше

20 років. Також цей меморандум передбачає розвиток газової інфраструктури на кордоні України з Республікою Польща

(Берчак, Ігор. Україна купуватиме скраплений газ із США / І. Берчак // Міст. – Торонто, 2020. – 05.06. (<http://meest-online.com/ukraine/economy/ukrajina-kupuvatyme-skraplenyj-gaz-iz-ssha/>)).

ВІЗОВИЙ РЕЖИМ

Україна розглядає можливість скасувати свою візову вимогу для туристів з Китаю, Австралії, Нової Зеландії та арабських країн, щоб залучити більше туристів. Це принесе більше грошей в економіку, вважає Президент України В. Зеленський. Уряд очікує, що економіка скоротиться на 12 % у другому кварталі після падіння на 1,5 % у першому кварталі. «Необхідно лібералізувати візову політику. Якщо країни скасують візові вимоги для українців, які приїжджають до них, ми скасуємо і їх. Ми повинні конкурувати за туристів», – сказав В. Зеленський. Іноземний турист зазвичай витрачає 120–150 дол. на день і проживає в Україні в середньому від трьох до чотирьох днів. Близько 14 млн туристів відвідали Україну у 2018 р.

(Polityuk, Pavel. Ukraine eyes Aussie, Chinese tourists = [Україна дивиться на Азію, запрошує китайських туристів] / P. Polityuk // La Repubblica. – Roma, 2020. – 05.06. (<https://www.canberratimes.com.au/story/6782165/ukraine-eyes-aussie-chinese-tourists/#gsc.tab=0>)).

Президент України В. Зеленський планує доручити МЗС розглянути можливість лібералізації візового режиму для туристів із низки країн. На думку В. Зеленського, скасувати візи можна для громадян Китаю, Австралії, Нової Зеландії чи арабських країн, які приїжджають в Україну як туристи. Президент закликав представників галузі разом попрацювати над тим, щоб зацікавити іноземних туристів відвідати унікальні місця в нашій країні

(Ukraine may grant visa-free access to citizens of China, Australia, Arab states to boost tourism = [Україна може надати безвізовий доступ громадянам Китаю, Австралії, арабських держав для посилення туризму] // The Chronicle Herald. – Halifax, 2020. – 04.06. (<https://www.thechronicleherald.ca/news/world/ukraine-may-grant-visa-free-access-to-citizens-of-china-australia-arab-states-to-boost-tourism-457937/>)).

ТРУДОВА МІГРАЦІЯ

Мільйони українців шукали роботу за кордоном з 2014 р., створюючи одну з найбільших трудових міграцій у сучасній європейській історії. Зараз цей процес відроджується, створюючи нові виклики для України. Проблема, яка зараз стоїть перед українською владою, є двоякою. Київ повинен досягти балансу між захистом інтересів працівників, які їдуть до ЄС для працевлаштування, водночас намагаючись спокусити їх будувати своє майбутнє в Україні, не вдаючись до обмежень «радянського типу»

(Dubenko, Lesia. Ukraine needs a whole new approach to labor migration = [Україні потрібен абсолютно новий підхід до трудової міграції] / L. Dubenko // Atlantic Council. –

Washington, 2020. – 04.06. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraine-needs-a-whole-new-approach-to-labor-migration/>).

За оцінками, 2 млн українців, які повернулися з Європи до своїх родин через пандемію коронавірусу, зараз залишаються вдома без роботи та шукають шляхи повернення до Європи. Уряд в Україні хотів би зберегти робочу силу вдома, тож почав застосовувати суворіші правила виїзду з країни. Прагнення до повернення близько 4 млн українців, які працюють за кордоном, стало одним із стовпів виборчої кампанії Президента України В. Зеленського

(Kvůli viru se vrátili domů, teď nemohou zpět. Cesta do Evropy je pro pracovníky z Ukrajiny složitější než dřív = [Вони повернулися додому через вірус, тепер вони вже не можуть поїхати. Виїхати до Європи українським працівникам важче, ніж раніше] // Cesky rozhlas. – Praha, 2020. – 02.06. (https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ukrajina-pracovnici-cesko-polsko-evropa-koronavirus-volodymyr-zelenskyj_2006020700_eku)).

Дипломати у Львові та Києві роблять усе можливе, щоб задовольнити попит Чехії на сільськогосподарських працівників. «Ми опрацьовуємо десятки запитів на день тих, хто бажає поїхати працювати до Чехії», – заявив міністр закордонних справ Чехії Т. Петршичек під час засідання Комітету із закордонних справ

(Hlad po ukrajinské práci roste. Konzuláty řeší desítky žádostí denně = [Потреба в українських працівниках зростає. Консульства обробляють десятки заяв на день] // iDNES.cz. – Praha, 2020. – 03.06. (https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/ukrajina-pracovnici-zemedelstvi-ministerstvo-zahranicni-diplomate-zadosti.A200603_113002_domaci_aug)).

Візові центри в Україні відкриті, а виробники фруктів та овочів усе ще сподіваються на сезонних працівників, які візьмуться збирати врожай гороху, вишні чи полуниці. Проблема нестачі сезонних працівників, які були б готові працювати лише три–шість місяців на рік, є давньою. Коронавірус загострив проблему і показав, як чеські фрукти та овочі залежать від робочої сили з країн на сході Чехії. Необхідна робоча сила повинна прибути з України завдяки поновленням видачі віз

(Bez Slováků i Poláků, Čechům se nechce. Úroda netrpělivě vyhlíží Ukrajince = [Словаків і поляків чехи не хочуть. Врожай чекає українців] // iDNES.cz. – Praha, 2020. – 12.06. (https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/pestitele-ovocnarska-unie-zelinarska-unie-martin-ludvik-petr-hanka-ovoce-zelenina-sezonni-pracovnici.A200612_161755_ekonomika_maz)).

Переважну більшість трудових мігрантів до Польщі становлять українці. За підрахунками минулого року, у Польщі могли працювати до 1,4 млн українців. Вони постачали кадрами більшість галузей польської економіки. Над ринком праці Польщі висіла загроза відтоку українців до Німеччини. Експерти ринку праці заявили, що після відкриття західного кордону для працівників з України, можливо, навіть півмільйона з них покине Польщу. Одна з організацій підприємців підрахувала, що в результаті відтоку працівників з України до Німеччини поляки можуть втратити не

менше 1,6 % ВВП. І українці справді виїхали. Однак не на захід, а на схід. Пандемія коронавірусу та закриття державних кордонів призвели до того, що, за підрахунками, сьогодні в Польщі працює на 300–400 тис. українців менше, ніж рік тому. Деякі втратили роботу, деякі залишили країну через страх перед коронавірусом. Під час пандемії вони вважали за краще бути вдома зі своєю родиною. Польська економіка сповільнилася. Впало не лише економічне зростання, а й попит на працівників. Зараз українці починають повертатися на цей складний ринок

(Skwirowski, Piotr. Ukraińcy wracają na trudny rynek = [Українці повертаються на складний ринок] / P. Skwirowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 02.06. (<https://www.rp.pl/Komentarze-ekonomiczne/306029916-Piotr-Skwirowski-Ukraińcy-wracaja-na-trudny-rynek.html>)).

Незважаючи на зростання рівня безробіття, для українців у Польщі робочих місць не бракує. Особливо в аграрному секторі. З початку травня, коли польські консульства знову почали працювати в Україні, кількість сезонних працівників збільшується. «Але їх усе ще набагато менше, ніж у попередні роки», – говорить В. Богута, президент Національної асоціації груп виробників овочів і фруктів. Він додає, що ситуація все одно не надто погана, оскільки погода була сприятлива для виробників – холодний травень змусив полуницю дозрівати повільніше. Пік урожаю починається зараз, коли збільшується приплив робітників з України

(Błaszczak, Anita. Nie nauczyciele, a Ukraińcy zbiorą polskie truskawki = [Не вчителі, а українці збиратимуть польську полуницю] / A. Błaszczak // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 02.06. (<https://www.rp.pl/Rynek-pracy/306029912-Nie-nauczyciele-a-Ukraińcy-zbiora-polskie-truskawki.html>)).

Розморожування економіки пожвавило попит на робітників з України. Агенції зайнятості їх знову залучають, хоча і в менших масштабах, ніж рік тому. Якщо у квітні до Польщі приїхало менше 34 тис. українців, то у травні ця кількість збільшилась майже втричі, до 94 тис. Ці дані, які були надані «Головним прикордонним штабом», підтверджують інформацію агентства зайнятості про зростаючий приплив економічних мігрантів з України, що сприяє розморожуванню економіки в поєднанні із сезоном сільськогосподарських робіт. За словами К. Інглота, президента агентства з працевлаштування персоналу, зараз у Польщі працює на 300–400 тис. українців менше, ніж року тому. Це результат хвилі їхнього повернення в Україну в перші тижні пандемії (до середини квітня майже 200 тис. українців виїхали з Польщі), а також перешкод припливу сезонних працівників

(Błaszczak, Anita. Ukraińcy powoli wracają = [Українці поволі вертаються] / A. Błaszczak // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 03.06. (<https://www.rp.pl/Rynek-pracy/306029913-Ukraińcy-powoli-wracaja.html>)).

За даними дослідження Центрального статистичного управління Польщі, наприкінці лютого 2020 р. в Польщі проживало 2213,594 іноземців, з яких 1390 978 – громадяни України. Середній заробіток громадян України у Польщі становить

4,5 тис., згідно з результатами Національного опитування про оплату праці, проведеного Sedlak & Sedlak у 2019 р.

(Klimkowski, Marcin. Ilu obcokrajowców wyjechało z Polski w związku z COVID-19? = [Скільки іноземців покинули Польщу у зв'язку з COVID-19?] / M. Klimkowski // Wprost. – Warsaw, 2020. – 06.06. (<https://biznes.wprost.pl/gospodarka/10332054/ilu-obcokrajowcow-wyjechalo-z-polski-w-zwiazku-z-covid-19.html>)).

Українські заробітчани дедалі частіше обирають для себе Польщу. До Варшави прибув перший чартерний рейс із 178 українськими сезонними працівниками. Офіційна влада Польщі й України дозволили цей переліт. Тим часом, чеські дипломатичні представництва в Україні відновили роботу консульських відділів, спрямовану на видачу робочих віз українським громадянам

(Іваночко, Ярослав. Українці знову працюватимуть за кордоном / Я. Іваночко // Міст. – Торонто, 2020. – 03.06. (<http://meest-online.com/diaspora/world-diaspora/ukrajintsi-znovu-pratsyuvatyut-za-kordonom/>)).

БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ

Вищий земельний суд Ольденбурга (Німеччина) відмовив в екстрадиції в Україну підозрюваного у створенні корупційних схем колишнього депутата Верховної Ради О. Онищенка. Суд вказав, що на сьогодні не можна встановити, що кримінальне переслідування О. Онищенка в Україні здійснюється з політичних мотивів. Як зазначається в поясненні до ухвали судового органа, «існує значна ймовірність» того, що в разі екстрадиції О. Онищенка «не буде дотримано мінімальних стандартів міжнародного права щодо умов утримання в тюрмах», у тому числі і Європейської конвенції з прав людини. А тому «екстрадиція є недопустимою». Як адвокат може переконати іноземний суд не видавати політика-корупціонера Україні, в інтерв'ю DW пояснив президент комітету Ради Європи проти тортур М. Гнатовський

(Власенко, Вікторія. «Погані умови в українських тюрмах – підстава для відмови в екстрадиції» / В. Власенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 05.06. (<https://p.dw.com/p/3dJtN>)).

Вищим антикорупційним чиновникам України запропонували хабар у розмірі 6 млн дол., щоб закрити справу проти экс-чиновника М. Злочевського, який також є власником газової компанії Burisma Holdings, компанії, яка опинилася в центрі судового процесу щодо імпічменту президента США Д. Трампа. Трьох людей затримали в рамках кримінального розслідування, відкритого за фактом хабарництва, заявив голова Національного антикорупційного бюро А. Ситник на прес-конференції

(Choursina, Kateryna. Ukraine Official Says Bribe Was Offered to Close Zlochevsky Case = [Офіційний представник України заявив, що за хабар запропонували закрити справу Злочевського] / K. Choursina // Bloomberg. – New York, 2020. – 13.06. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-06-13/ukraine-official-says-bribe-was-offered-to-close-zlochevsky-case-kbdqr8f3>)).

Прокурори Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) і детективи Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) завершили досудове розслідування у справі стосовно колишнього першого заступника секретаря РНБО О. Гладковського. «На сьогодні досудове розслідування у справі завершено. Матеріали кримінального провадження відкрито підозрюваним і їхнім захисникам для ознайомлення. Після чого обвинувальний акт буде направлено до Вищого антикорупційного суду для розгляду по суті», – ідеться в повідомленні прес-служби САП. У справі, крім О. Гладковського, проходять також экс-заступник міністра оборони та директор департаменту Міністерства оборони. Їх підозрюють у завданні збитків державі на загальну суму 17,44 млн грн. Слідство вважає, що О. Гладковський використав своє службове становище з метою отримання неправомірної вигоди компанією «Богдан Моторс», одним зі співвласників якої він був. За версією слідства, О. Гладковський забезпечив включення до державного оборонного замовлення та подальшу закупівлю коштом державного бюджету вантажних автомобілів за завищеними цінами в одного з підприємств автомобілебудівної компанії. У «Богдан Моторс» цю інформацію спростовують

(Сааков, Валерій. САП і НАБУ завершили слідство у справі Олега Гладковського / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 03.06. (<https://p.dw.com/p/3dBZu>)).

За словами экс-директора Державного агентства резерву України Я. Погорілого, урядові запаси становлять 3 % від норми, а масштаб зловживань сягає одного мільярда гривень. «З'їли миші», – так про факти зникнення майже 2700 вагонів зерна із запасів Державного агентства написав у Facebook радник міністра внутрішніх справ М. Апостол. За його словами, апетит цих мишей коштував платникам податків понад 800 млн грн. Пізніше М. Апостол повідомив про інші факти розкрадань з держрезерву, серед яких були й крадіжки пального. Наведені М. Апостолом факти стали відомими завдяки аудиту Державного агентства резерву, проведеного колишнім керівником відомства Я. Погорілим який надав зібрану інформацію правоохоронцям та новому міністру розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України І. Петрашку. Незабаром уряд вирішив звільнити Я. Погорілого, а через тиждень після звільнення колишній голова Держрезерву почав розповідати про зловживання у своєму відомстві публічно, завдяки чому громадськість й почала дізнаватися про захмарні апетити українських «мишей»

(Голубов, Олександр. Про мишей і людей. Як аудит Держрезерву викрив мільярдний збиток / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 03.06. (<https://p.dw.com/p/3dDGo>)).

Поки світ обурюється поведінкою американської поліції, українці починають голосно висловлювати обурення, втомившись від більшої кількості скоєних злочинів з боку їхньої кримінальної поліції. У Києві громадяни протестували протягом кількох днів, вимагаючи відставки міністра внутрішніх справ А. Авакова після низки кримінальних справ, пов'язаних з поведінкою правоохоронців. Голоси обурення почали лунати після того, як в українському місті Кагарлик 26-річну дівчину

доставили до поліції для допиту як свідка передбачуваного пограбування. Там двоє поліцейських прикрили її обличчя протигазом, наділи на неї наручники і стріляли дуже близько до голови, а потім кілька разів згвалтували її протягом ночі. Це був не перший скандал. Через тиждень у київському передмісті близько 100 озброєних чоловіків із двох злочинних банд взяли участь у стрілянні, внаслідок якої було поранено кілька осіб. Це сталося посеред дня, а сцена «дикого сходу» була зафіксована у відеороликах, які набули вірусного характеру в Інтернеті. Перелік випадків, коли закон, схоже, не існує, довгий. Акції протесту мають на меті припинити політичну кар'єру А. Авакова, який є єдиним вцілілим після зміни влади в минулому році

(Colas, X.. Policías que violan a mujeres y disparan a niños, tiroteos de 100 personas: clamor en Ucrania contra el ministro del Interior = [Поліцейські гвалтують жінок та розстрілюють дітей: протести в Україні проти міністра внутрішніх справ] / Xavier Colas // El Mundo. – Madrid, 2020. – 05.06. (<https://www.elmundo.es/internacional/2020/06/05/5eda460121efa04e4a8b4600.html>)).

Українські правоохоронці розкрили справу хабарництва газової компанії. Як повідомили слідчі, справа про хабарництво не пов'язана із сином віце-президента Д. Байдена. Мільйони американських купюр були виставлені на огляд. Ці поліетиленові пакети були призначені як виплата двом вищим антикорупційним чиновникам. Затримано трьох осіб, серед яких нинішній та колишній податковий чиновники. Підозрювані – усі сподвижники колишнього міністра екології М. Злочевського, який є засновником компанії Burisma. «Давайте покладемо край цьому раз і назавжди. Байден-молодший та Байден-старший не фігурують у цьому конкретному провадженні», – заявив Н. Холодницький, керівник спеціалізованої антикорупційної прокуратури України

(Linge, Mary Kay. Ukraine busts \$6M bribe scheme for gas company that hired Hunter Biden = [Україна розкрила схему підкupu в 6 мільйонів доларів газової компанії, яка найняла Хантера Байдена] / M.K. Linge // New York Post. – New York, 2020. – 13.06. (<https://nypost.com/2020/06/13/ukraine-busts-bribe-scheme-for-company-that-hired-hunter-biden/>)).

Вищий земельний суд Ольденбурга у ФРН відмовив в екстрадиції до України О. Онищенко, колишнього народного депутата ВРУ. Це рішення оголосили після того, як 13 травня Вищий антикорупційний суд України розпочав розгляд карної справи щодо розкрадання коштів під час видобутку та продажу природного газу на суму 1,6 млрд грн. І. Венедиктова, Генеральний прокурор України, прокоментувала ситуацію з ув'язненням корупціонерів найвищого рівня, що було однією з ключових передвиборних обіцянок В. Зеленського

(Берчак, Ігор. Власник скандальних плівок проти Порошенка може опинитися в РФ / І. Берчак // Міст. – Торонто, 2020. – 04.06. (<http://meest-online.com/ukraine/crime/vlasnyk-skandalnyh-plivok-proty-poroshenka-mozhe-opynytytsya-v-rf/>)).

Українська влада оголосила, що була спроба запропонувати хабар у розмірі 6 млн дол. в обмін на припинення кримінального розслідування щодо М. Злочевського, керівника компанії з природного газу Burisma. Прокурор з питань боротьби з корупцією в Україні Н. Холодницький уточнив на прес-конференції, що ні Д. Байден, ні його син не пов'язані зі спробою хабарництва. М. Злочевського підозрюють у використанні свого міністерського становища на користь Burisma

(Шумов, Тихомир. Україна засеचे опит за подкуп от 6 милиона долара = [Україна розкрила спробу підкупу в 6 мільйонів доларів] / Т. Шумов // Факти. – Sofia, 2020. – 13.06. (<https://fakti.bg/world/483146-ukraina-zaseche-opit-za-podkup-ot-6-milion-a-dolara>)).

РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Екс-президент України П. Порошенко прийшов на допит в ДБР у справі про незаконне переміщення картин через державний кордон. У ДБР повідомили, що вручили йому підозру. Утім, у П. Порошенка заявили, що підозра стосується іншої справи. Адвокат П. Порошенка І. Новіков заявив, що «допит не відбувся, бо такого плану здійснювати допит не було». «Насправді, був план спробувати вручити Петру Порошенку повідомлення про підозру», – сказав І. Новіков. За його словами, як тільки він з колегами зайшли до кабінету слідчого, «ще до того, як мав початися допит, до нас прийшов працівник Офісу Генпрокурора і спробував вручити повідомлення». «Оскільки це не було згідно з законом і не було згідно з процедурою, ми відмовилися від спілкування з цією людиною, і Петро Порошенко залишив будівлю ДБР», – повідомив адвокат. За його словами, ДБР намагалося вручити колишньому Президенту України підозру у справі про призначення заступника керівника Служби зовнішньої розвідки С. Семочка

(Журавльова, Ольга. Порошенко прийшов на допит у ДБР / О. Журавльова // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 10.06. (<https://p.dw.com/p/3dYqg>)).

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Міжнародна спільнота журналістів та інтернет-активістів Distributed Denial of Secrets опублікувала 400 тис. документів із реєстру юридичних осіб на Багамах, де користуються тамтешніми податковими пільгами, аби уникнути оподаткування у себе на батьківщині. Завдяки цьому витоку інформації з'ясувалося, що, зокрема, громадяни України зареєстрували в багамській офшорній зоні майже 60 фірм. Причому ухилялися від сплати податків в Україні, у т. ч. урядовці й законодавці

(Голод, Ігор. 400 тис. документів про приховані в офшорах активи українців / І. Голод // Міст. – Торонто, 2020. – 14.06. (<http://meest-online.com/ukraine/crime/400-tys-dokumentiv-pro-pryhovani-v-ofshorah-aktyvy-ukrajintsiv/>)).

КУЛЬТУРА, ОСВІТА ТА НАУКА

Журналісти El País здійснили кілька подорожей по Україні. Журналісти відвідали батьківщину великого поета Тараса Шевченка, батька сучасної української мови, живописця і революціонера, який народився у 1814 р. у Моринцях, на Черкащині

(Bonet, Pilar. Ucraina: el precio de la libertad = [Україна: ціна свободи] / P. Bonet // El País. – Madrid, 2020. – 07.06. (https://elpais.com/elpais/2020/06/03/eps/1591173790_172028.html)).

І. Попович, оборонець Донецького аеропорту ім. С. Прокоф'єва, вивчився на педагога і зараз працює вчителем мистецтва в ліцеї Кропивницького. Аби не гаяти часу даремно на карантині, колишній військовий вирішив розмалювати стіни школи. Малюнками захотів потішити дітей, які незабаром повернуться у класи. До ініціативи долучилися й інші вчителі

(Шворак, Олена. «Кіборг», котрий боронив донецьке летовище, вивчився на педагога / О. Шворак // Міст. – Торонто, 2020. – 06.06. (<http://meest-online.com/ukraine/society/kiborh-kotryj-boronyv-donetske-letovysche-vyvchyvsya-na-pedahoha/>)).

Роман «Лагідний» про письменника А. Ігова є серед шести книг, відзначених міжнародною нагородою у Берліні. Цього року нагороджених було більше. Як правило, нагороджують лише 20 – за найкращий роман і за найкращий переклад. Наразі з огляду на пандемію від коронавірусу вирішили дати нагороду всім фіналістам. Від України нагороду отримала Є. Білорусець за роман «Лагідний»

(Романът «Кротките» на Ангел Игов получи престижна международна награда = [Роман «Лагідний» про Ангела Ігова отримав престижну міжнародну нагороду] // Дневник. – Sofia, 2020. – 05.06. (https://www.dnevnik.bg/knigi/2020/06/05/4075553_romanut_krotkite_na_angel_igov_poluchi_p_restijna/)).

В Інституті Конфуція Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка відбувся Всеукраїнський відбірковий тур 13-го Міжнародного конкурсу знавців китайської мови «Міст китайської мови» серед школярів. Цього року через епідемію коронавірусу змагання провели в онлайн-форматі. Переможницею відбіркового туру стала А. Курінна – учениця Київської гімназії східних мов № 1. Вона представлятиме Україну на 13-му Міжнародному конкурсі знавців китайської мови «Міст китайської мови» серед школярів, який пройде в КНР

(В Украине прошел отборочный тур международного конкурса «Мост китайского языка» для школьников = [В Україні пройшов відбірковий тур міжнародного конкурсу «Міст китайської мови» для школярів] // Жэньминь жибао. – Пекін, 2020. – 07.06. (<http://russian.people.com.cn/n3/2020/0607/c31519-9698149.html>)).

Вступники з непідконтрольних територій Донецької та Луганської областей та тимчасово окупованого Криму зможуть вступати без ЗНО до українських вишів, де працюватимуть центри «Крим – Україна» та «Донбас – Україна». Для цього їм потрібно звернутися до одного з освітніх центрів. Такі центри функціонуватимуть у кожному закладі вищої та професійної освіти в Донецькій і Луганській областях на підконтрольній уряду України території. Також вони будуть створені на базі деяких

університетів і коледжів, підпорядкованих міністерствам освіти, охорони здоров'я, внутрішніх справ, культури та інформаційної політики. Ті, хто не має українського документа про освіту, зможуть отримати його через освітній центр, який направить їх у школу при освітньому центрі. Такі вступники мають скласти лише два іспити державної підсумкової атестації: з української мови та історії України, а також один вступний іспит, який встановлює заклад вишу. Вступники з Криму й Донбасу, які мають український атестат і склали ЗНО, мають можливість вступати до будь-якого вишу України, повідомляють у Міністерстві освіти

(Губар, Олена. Жителі Криму та Донбасу можуть вступати до вишів без ЗНО через спеціальні центри / О. Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 02.06. (<https://p.dw.com/p/3d9HY>)).

ІСТОРІЯ

«Перемога 1920» – це цикл щотижневих хронік з 31 епізодом, що планується висвітлювати у ЗМІ Польщі з 17 квітня до 13 листопада 2020 р. У восьмій частині циклу публікацій наведені історичні хроніки спільної боротьби українського та польського народів проти російських більшовицьких загарбників 5–11 червня 1920 р.

(Wiktorja 1920. 5-11 czerwca = [Перемога 1920. 5-11 червня] // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 02.06. (<https://www.rp.pl/Rzecz-o-historii/200609639-Wiktorja-1920-5-11-czerwca.html>)).

Троє істориків зібрали численні шокуючі доповіді тих, хто пережив нацистську війну винищення в Україні. Монументальність книги «Життя та смерть у період Голокосту в Україні», авторами якої є Б. Забарко, М. Мюллер, В. Мюллер, можна порівняти лише з фільмом К. Ланцмана «Шоа»

(Benz, Wolfgang. Als die Kinder nicht weinen durften = [Коли дітям не дозволяли плакати] / W. Benz // Suddeutsche Zeitung. – München, 2020. – 04.06. (<https://www.sueddeutsche.de/politik/holocaust-ukraine-1.4887923>)).

РЕЛІГІЯ

Блаженніший Святослав, глава УГКЦ, закликав МОН України не вилучати з навчальної програми предмети духовно-морального спрямування. Він вважає, що курси світоглядного характеру, такі, як «Основи християнської етики», «Християнська етика в українській культурі», «Основи сім'ї» є відповіддю «на виховні виклики, які стоять сьогодні перед українським суспільством»

(Хорощак, Катерина. Християнські курси в школах треба залишити / К. Хорощак // Міст. – Торонто, 2020. – 11.06. (<http://meest-online.com/culture/spirituality/hrystyianski-kursy-v-shkolah-treba-zalyshyty/>)).

СУСПІЛЬСТВО

Україна за три роки не змогла виконати рекомендацій Ради Європи щодо захисту прав представників ЛГБТ-спільноти та ромів, бо не внесла необхідних

поправок у законодавство, ідеться у звіті Європейської комісії проти расизму та нетерпимості (ЄКРН) при Раді Європи, опублікованому 2 червня. ЄКРН, зокрема, радили українській владі «криміналізувати підбурювання до ненависті на ґрунті гомофобії» та звільнити від сплати судових витрат ромів, які хочуть підтвердити свою особу для того, щоб отримати ідентифікаційні документи. ЄКРН занепокоєна відсутністю покарань за розпалювання ненависті у п. 1 ст. 161 Кримінального кодексу України чи за насильство, мотивоване гомо/трансфобією, у п. 2 ст. 161. Також у пп. 1 і 3 ст. 67 серед обставин, які обтяжують покарання, не згадувалося про злочини, вчинені на ґрунті сексуальної орієнтації та гендерної ідентифікації

(Власенко, Вікторія. Експерти Ради Європи: Україна не виправила дискримінаційні норми законодавства / В. Власенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 02.06. (<https://p.dw.com/p/3d6ya>)).

У 1991 р. в Україні було близько 5 500 пам'ятників Леніну. У 2020 р. залишився лише один. З 2013 до 2015 рр. Україна пережила те, що, безумовно, є найбільш значним поваленням пам'ятників в історії. Упродовж двох років після Революції гідності, яка спричинила повалення проросійського режиму В. Януковича, на землю було повалено понад тисячу скульптур Леніна. Незалежний журналіст, який живе в Києві, С. Гоберт шукав ці зниклі статуї разом із швейцарським фотожурналістом Н. Акерманом. Опублікована у 2017 р. їхня книга «У пошуках Леніна» досліджує причини цієї безпрецедентної події. На запитання про контекст цього явища, відомого як Ленінопад в Україні, С. Гоберт зазначає, що все починалося паралельно з Майданом, анексією Криму та війною на Донбасі. Це почалося саме 8 грудня 2013 р. з падіння статуї Леніна на Бессарабській площі в Києві. Його повалення в той час, коли революція була в самому розпалі, мало величезне символічне значення в демонстрації того, що повалений і режим В. Януковича

(Sautreuil, Pierre. «En mettant à bas les statues de Lénine, les Ukrainiens ont redéfini leur rapport à l'Histoire» = [«Поваливши статуї Леніна, українці змінили своє відношення до історії»] / P. Sautreuil // Le Figaro. – Paris, 2020. – 11.06. (<https://www.lefigaro.fr/international/en-mettant-a-bas-les-statues-de-lenine-les-ukrainiens-ont-redefini-leur-rapport-a-l-histoire-20200611>)).

СПОРТ

Футбольна команда зі Львова «Карпати» перейшла на карантин після того, як 25 футболістів та персонал перевірили на новий коронавірус. Результат виявився позитивним. Про це повідомила Прем'єр-ліга країни. Усі інфіковані будуть на самоізоляції два тижні. Наступні дві гри, заплановані на середину червня, для львівського клубу скасовані

(Ucraina, 25 fra giocatori e staff del Karpaty positivi: squadra in quarantena = [Україна, 25 позитивних на коронавірус гравців та персонал «Карпат»: команда на карантині] // La Repubblica. – Roma, 2020. – 02.06. (https://www.repubblica.it/sport/calcio/esteri/2020/06/02/news/ucraina_25_fra_giocatori_e_staff_del_karpaty_positivi_squadra_in_quarantena-258298839/?ref=search)).

Футболісти клубу «Карпати» були поміщені на карантин після виявлення 25 випадків коронавірусу серед гравців команди та її персоналу. Інфіковані перебувають в «ізоляції» «принаймні на два тижні». Усі матчі, які мали відбутися до середини червня, також були скасовані. За день до цього матч між командами «Карпати» та «Маріуполь» вже був перенесений після виявлення перших випадків Covid-19 у львівському клубі. Офіційний представник, який виступає за умови анонімності, заявив пресі, що «більшість» інфікованих не мають «симптомів» захворювання

(Après 25 cas de coronavirus, un club ukrainien placé en quarantaine = [Після 25 випадків коронавірусу, український клуб відправлений на карантин] // Le Figaro. – Paris, 2020. – 02.06. (<https://sport24.lefigaro.fr/football/etranger/actualites/apres-25-cas-de-coronavirus-un-club-ukrainien-place-en-quarantaine-1003540>)).

Президент футбольного клубу «Рух» львівської області Г. Козловський запропонував об'єднати футбольні ліги Польщі та України. «Рух» – це команда, яка виступає у другому дивізіоні в Україні. Г. Козловський пропонує назвати комбіновану лігу Прем'єр-лігою, Екстралігою чи Прем'єр-екстралігою. У такій лізі грали б 20 команд: 10 – з України та 10 – із Польщі. Друга ліга була б розділена на дві групи – в одній будуть грати лише польські клуби, в іншій – лише українські. «Ви можете уявити собі цей потенціал від Чорного моря до Балтії?» – запитує президент львівського «Руху». Г. Козловський зазначив, що така об'єднана ліга мала б набагато більший фінансовий та спортивний потенціал, ніж українська та польська ліги, що грають окремо

(Bartkiewicz, Artur. Prezes ukraińskiego klubu: Niech Polska i Ukraina połączą ligi = [Президент українського клубу: нехай Польща та Україна об'єднують футбольні ліги] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2020. – 11.06. (<https://www.rp.pl/Pilka-nozna/200619900-Prezes-ukrainskiego-klubu-Niech-Polska-i-Ukraina-polacza-ligi.html>)).

В українській футбольній команді «Карпати» виявили 25 випадків коронавірусу серед гравців і персоналу. Українська футбольна асоціація заявила, що позитивні результати в команді «Карпати» у Львові були отримані за результатами 65 тестів. Ніхто з гравців або співробітників не був названий. Українська ліга відновилася минулого тижня без «Карпат». Перша гра команди була скасована днем раніше через підозри на вірус, і тепер ліга перенесла ще два матчі. «Карпати» заявили, що все ще планують завершити графік ігор, відповідно до плану. Для того, щоб це відбулося до запланованої дати закінчення ліги 19 липня, «Карпатам» і його опонентам доведеться зіткнутися з цілим рядом перенесених ігор

(Ukraine soccer club has 25 virus cases among players, staff = [Український футбольний клуб має 25 вірусних випадків серед гравців та персоналу] // The Associated Press. – New York, 2020. – 03.06. (<https://apnews.com/8788a4b445f2ee6ef960026edb6bb688>)).

ТУРИЗМ

Глава Агентства розвитку туризму України В. Царюк порадив українцям обирати Туреччину для літнього відпочинку, зазначаючи, що ця країна є найбезпечнішим варіантом. Заходи гігієни та техніки безпеки, які вживаються на курортах Туреччини Анталія, Аланія, Кемер та Даламан, є найвищими стандартами. Він заявив, що в середині липня планують відновити чартерні рейси між туристичними містами України та Туреччини

(Europeans book trips to Turkey for July, August as country reopens = [Європейці бронюють поїздки до Туреччини на липень, серпень, коли країна знову відкриється] // Daily Sabah. – Istanbul, 2020. – 01.06. (<https://www.dailysabah.com/business/tourism/europeans-book-trips-to-turkey-for-july-august-as-country-reopens>)).

Автор статті, якій відвідав Одесу, пише про те, що робить місто таким особливим і чому воно приваблює. Через свій порт Одеса – це найважливіший комерційний центр країни та головна база ВМС України. Незважаючи на свою європейську атмосферу, місто, на думку автора, насправді не готове приймати туристів із заходу, але Одеса насправді не для всіх, це набагато унікальніша формація. Система тунелів під містом та його околицями, яка датується століттями, може бути чи не найбільшим підземним лабіринтом у світі

(Dávid, Kovács. Újabb és újabb holttestek kerülnek elő Odessza katakombáiból = [З катакомб Одеси з'являється все більше трупів] / K. Dávid // Index.hu. – Budapest, 2020. – 06.06. (https://index.hu/kultur/eletmod/2020/06/06/odessza_ukrajna_iszaak_babel_patyomkin-lepcso_valentyin_katajev_katakomba_ulf_es_petrov/)).

Після майже трьох місяців карантинних обмежень через пандемію коронавірусу Україна оголосила про відновлення внутрішніх рейсів 5 червня та міжнародних рейсів з 15 червня. «З 5 червня ми відновимо внутрішні рейси, а з 15 червня – міжнародні повітряні зв'язки», – заявив Прем'єр-міністр Д. Шмигаль. Київ проводить «активні переговори» з іншими столицями з цього приводу, ідеться в заяві міністра інфраструктури В. Крикля. «Для нас країни з розвинутим туризмом та сприятливою епідеміологічною ситуацією є пріоритетними», – додав він без додаткових подробиць. Київ заклав свої кордони для іноземців і припинив усі заплановані рейси в середині березня в рамках суворого карантину, введеного після виявлення перших випадків коронавірусу в країні

(Déconfinement: l'Ukraine reprendra ses vols internationaux le 15 juin = [Блокування: Україна відновить міжнародні рейси 15 червня] // Le Figaro. – Paris, 2020. – 03.06. (<https://www.lefigaro.fr/flash-eco/deconfinement-l-ukraine-reprendra-ses-vols-internationaux-le-15-juin-20200603>)).

КРИМ

Захоплення Криму Росією у 2014 р. видавалося вершиною правління В. Путіна за два десятиліття. Драматичне військове захоплення українського півострова перетворило європейську геополітику. Анексія Криму обходить Кремлю дорого.

Якщо економічні статки Росії істотно не покращаться, те, що колись увінчало славу В. Путіна, може сприйматися насамперед як небажане витрачання державних коштів

(Umland, Andreas. Crimea could become an expensive liability for Putin = [Крим може стати дорогою відповідальністю для Путіна] / A. Umland // Atlantic Council. – Washington, 2020. – 09.06. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/crimea-could-become-an-expensive-liability-for-putin/>)).

Міністр закордонних справ України Д. Кулеба виключив можливість відновлення водопостачання з території України до анексованого Росією півострова Крим. «Ми не плануємо допомагати Росії вирішувати її проблеми як окупанта», – сказав урядовець, коментуючи питання можливості постачання Україною води до Криму. За словами глави МЗС України, відповідно до міжнародного права, повну відповідальність за ситуацію на анексованому півострові несе держава-окупант. Подачу води до Криму українська влада припинила ще у 2014 р., відразу після анексії Росією півострова. Якщо за шість років Кремлю вдалося налагодити транспортне сполучення та подачу електроенергії до Криму з російської території, то відновити регулярне постачання на півострів прісної води – ні. Дніпровська вода в анексований Крим може надходити лише через Північно-Кримський канал, який пролягає територією Херсонської області. До анексії материкова Україна забезпечувала до 85 % потреб Криму в прісній воді через Північно-Кримський канал, що з'єднує головне русло Дніпра з півостровом

(Сааков, Валерій. Кулеба виключив можливість відновлення водопостачання до анексованого РФ Криму / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 02.06. (<https://p.dw.com/p/3d7qo>)).

Глава МЗС України заявив, що в країні розробляють концепцію повернення окупованого Криму під контроль української влади. Д. Кулеба зазначив, що веде діалог з А. Кореневичем, представником Президента України в АРК, на тему деокупації

(У МЗС розповіли про концепцію деокупації Криму // Міст. – Торонто, 2020. – 01.06. (<http://meest-online.com/ukraine/events/u-mzs-rozpovily-pro-kontseptsiyu-deokupatsiji-krymu/>)).

На початок літа у водосховищах тимчасово окупованої Автономної Республіки Крим залишилося трохи більше 85 млн куб. води, що в чотири рази менше за їхні можливості. Про це поінформував А. Клименко, голова наглядової ради громадської організації «Майдан закордонних справ». Також він повідомив, що терміни запуску водовідводів з Івановського та Вілінського водозаборів, які, за словами О. Проценка, «мера» Сімферополя, мали давати 57 тис. куб. м щодоби (третина від потреб міста), зсунули

(В окупованій АРК обмілили водосховища і може висохнути річка // Міст. – Торонто, 2020. – 13.06. (<http://meest-online.com/ukraine/society/v-okupovanij-ark-obmilylily-vodoshovyscha-i-mozhe-vysohnuty-richka/>)).

ДОНБАС

Представники ОРДЛО вперше долучилися до консультацій Тристоронньої контактної групи (ТКГ) з урегулювання ситуації на Донбасі у складі української делегації. «На сьогоднішньому засіданні Донеччину представляють відомі журналісти Денис Казанський та Сергій Гармаш, які у 2014 р. були змушені залишити Донецьк», – ідеться в повідомленні Офісу Президента України. Луганську область представляє юрист і голова Міжнародної громадської організації «Луганське земляцтво» В. Горан. Також для участі в роботі ТКГ від окремих районів Луганської області заявлено лікаря К. Лібстера. Як пояснили в ОПУ, представників ОРДЛО залучили до ТКГ для виконання положень «комплексу заходів щодо виконання мінських домовленостей, зокрема пункту 9, пунктів 11–12, якими передбачено проведення консультацій з представниками окремих районів Донецької та Луганської областей стосовно параметрів політичного врегулювання та змін до законодавства». У свою чергу, Д. Казанський уточнив, що йдеться про Консультативну раду, яку раніше планували створити в ОПУ. «Від ідеї створення такої ради відмовилися, і її не буде», – написав Д. Казанський у Facebook

(Думанська, Марія. Вперше до ТКГ долучили представників ОРДЛО / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 09.06. (<https://p.dw.com/p/3dUcJ>)).

Українська делегація з робочим візитом відвідає Німеччину для обговорення ситуації на Донбасі, ініціатив щодо деокупації Криму та результатів домовленостей «нормандського формату». Єдиним видимим успіхом після паризького саміту залишається обмін полоненими між Україною, Росією та так званими «народними республіками». Сторони обговорять ряд важливих аспектів двостороннього співробітництва, політику безпеки і гуманітарної ситуації на Сході України, виконання домовленостей «нормандського формату» на рівні глав держав і урядів, ініціативи щодо деокупації Криму, а також шляхи подальшої координації зусиль щодо подолання наслідків пандемії COVID-19

(Gnauck, Gerhard. Wenig Hoffnung auf Frieden in der Ostukraine = [Маленька надія на мир на сході України] / G. Gnauck // Frankfurter allgemeine. – Frankfurt am Main, 2020. – 01.06. (<https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/gespraeche-mit-berlin-wenig-hoffnung-auf-frieden-in-der-ostukraine-16795780.html>)).

Однією зі складових успіху В. Зеленського на президентських виборах стала його передвиборна обіцянка завершити війну і повернути території, окуповані РФ, до складу України. Після останньої зустрічі в нормандському форматі (торік у грудні) стало остаточно зрозуміло, що мінські угоди в тому вигляді, в якому вони були підписані у вересні 2014-го та в лютому 2015-го, просто не можуть бути виконані з огляду на їхню цілковиту неприйнятність для України і загрозу самій її державності

(Губаш, Михайло. Сценарії повернення Донбасу / М. Губаш // Українське Слово. – Чикаго, 2020. – 11.06. (<https://ukrslovo.net/ukraine/день-за-днем/100004.html>)).

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

Про збереження обмежувальних заходів, пов'язаних з конфліктом на Сході України, ідеться в листі двох високопоставлених членів європейського керівництва – голови Єврокомісії У. Ляєн і голови Європейської ради Ш. Мішеля. Їхнє послання адресовано групі депутатів Європарламенту. У листі йдеться, що санкції, введені проти Москви через її роль у конфлікті на території Донбасу та анексії Криму, не заважають російським властям протистояти епідемії коронавірусної інфекції

(В ЕС не видят причин для отмены санкций в отношении Москвы = [В ЕС не бачать причин для скасування санкцій щодо Москви] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2020. – 10.06. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30663862.html>)).